

weekblad voor de Universiteit van Amsterdam
jaargang 64 25/02/2011 nummer 22

Folia

Amsterdam 2028

Cees Vervoorn en
Eric van der Burg over
hun olympische droom

Gratis heroïne

politiek gevoelig
en zeer effectief

Bul

Nadia Palesa (die van
de shampoo reclame)

Kritisch kijken naar
de schaamlippen

Een duurzaam ontwikkelde carrière gaat langer mee.

Academisch toptalent Je eerste baan is tegenwoordig vrijwel nooit je laatste. Maar vaak wel de baan die de rest van je carrière beïnvloedt. Droom jij van een loopbaan bij een multinational of de overheid, dan is de keuze voor je eerste werkgever eenvoudig: Deloitte. Veel topbestuurders in Nederland danken hun huidige positie aan een carrièrestart bij Deloitte. En dat is niet toevallig. Bij ons werk je namelijk al vanaf dag één voor toonaangevende organisaties aan innovatieve en vooral duurzame oplossingen. Niet omdat duurzaamheid vandaag de dag in de mode is, maar omdat wij weten dat het de sleutel vormt tot de businesskansen van morgen. Waardoor jij je kansen op de arbeidsmarkt ook weer verder vergroot. Zoek jij de beste start van je carrière? Begin eerst hier: werkenbijdeloitte.nl.

Deloitte.

inhoud #22

De schaamlipmonologen

Wat is een mooie vagina? En hoe ver moet je gaan om die te krijgen? Twee UvA-masterstudenten psychologie proberen vrouwen te helpen om hun 'genitale onzekerheid' te overwinnen. 12

Olympische verbroedering

Cees Vervoorn is lector topsport. Eric van der Burg is wethouder sport. Ze delen een droom: de Olympische Spelen weer naar Amsterdam halen 10

Het einde van een tijdperk

Wie doet tegenwoordig wat in de muziekindustrie? De rollen verschuiven, de beloning ook. Tijd voor een nieuw waarderingssysteem, betoogt promovendus Bas Jansen 17

Heroïne is een vloek

Je komt er niet makkelijk vanaf. En je moet stelen om aan een shot te komen. Gratis uitdelen is veel beter, zegt onderzoeker Peter Blanken 18

En verder

nieuws 4-7, opinie/brief/stage 8-9, objectief 14, bul 20, Fen is uit/het beste/eten 21, annonces/lezingen 23, Fresco/Van der Meulen/overigens 24

commentaar

MASTER

Het zal niet vaak voorkomen dat een multinational zich bij monde van een van zijn directeuren persoonlijk en in het openbaar bemoeit met plannen van een publieke universiteit om een opleiding af te schaffen. Dat dit niet vaak voorkomt is opvallend, want veel bedrijven hebben rechtstreeks baat bij het (voort)bestaan van een opleiding. Dat de KLM zich vorige week heeft gemengd in de plannen van de economiefaculteit om de eenjarige master Operations Research in het kader van een reorganisatie te beëindigen is daarom niet zozeer terecht of onterecht, maar vooral logisch: de luchtvaartmaatschappij heeft afgestudeerden van deze master nodig bij haar eigen bedrijfsvoering. Operations Research, vroeger ook beslistkunde genoemd, is een vakgebied dat zich richt op de toepassing van wiskundige technieken en modellen om bedrijfsprocessen te verbeteren of te optimaliseren. Elke organisatie moet optimaal en efficiënt met de middelen omgaan. Om dat doel te bereiken worden (ook) Operations Research-afgestudeerden ingezet.

Hoe terecht of onterecht het is dat de decaan van de economiefaculteit de master wil afschaffen moeten anderen beoordelen. Feit is dat studenten, medewerkers en het bedrijfsleven de afschaffing van de master in strijd achten met het adagium 'Nederland kennisland' en met de door de UvA gebruikte kreet 'Onderzoeksuniversiteit'. Toch wil economiedecaan Eric Fischer de master opheffen, omdat die niet meer in het profiel van de faculteit zou passen. Of is er nog een andere oplossing dan opheffing? Misschien moet hij eens gaan praten met zijn collega-decaan van de bètafaculteit, Bart Noordam. Kan die de (zeer wiskundige) master niet overnemen? Dan is men in de Roetersstraat verlost van een probleem en heeft men op het Science Park een mooie eenjarige master erbij. Een master die wellicht meer studenten trekt dan de grote hoeveelheid dure tweejarige masters die de bètafaculteit nu heeft.

Folia verschijnt sinds 1948 als onafhankelijk weekblad voor de Universiteit van Amsterdam. Het wordt uitgegeven door de stichting Folia Civitatis.

cover: Pascal Tieman

colofon

Folia: Weekblad voor de Universiteit van Amsterdam, Vendelstraat 2, 1012 XX Amsterdam, tel. 020-5253981, fax 020-5253980, redactie@folia.uva.nl **website:** www.folia.nl **uitgever:** Stichting Folia Civitatis **redactie:** Floor Boon, Mirna van Dijk (eindredacteur), Luuk Heezen, Jim Jansen (hoofdredacteur), Anouk Kemper, Margot Riedstra (secretariaat), Henk Thomas, Dirk Wolthekker **medewerkers aan dit nummer:** Martien Bos (correctie), Jan van Breda, Bob Bronshoff, Anne Corré, Fred van Diem, Louise O. Fresco, Julie de Graaf, Bas Kocken, Marc Kolle, Harmen van der Meulen, Jeff Pinkster, Won Tuinema, Tjebbe Venema, Fen Verstappen, Hans van Vinkeveen **redactieraad:** Wouter Breebaart, Simon Dikker Hupkes, Albert Goutbeek, Lief Keteleer (voorzitter), Jaap Kooijman, Lennart Verhoef, Bert Vuijsje **zakelijke leiding:** Paul van de Water **art direction:** Pascal Tieman **opmaak:** Carl Zevenboom **druk:** Dijkman Offset, Diemen **advertentiewerving:** Bureau van Vliet bv, Zandvoort, tel. 023-5714745, fax 023-5717680, zandvoort@bureauvanvliet.com **abonnement:** €46,90 per jaargang **opgave:** 020-525 3981, mededelingen@folia.uva.nl of www.folia.nl. Het is niet altijd mogelijk de rechthebbenden van de foto's op de prikbordpagina te achterhalen. Rechthebbenden van het beeldmateriaal kunnen zich bij Folia melden via: redactie@folia.uva.nl.

OR stelt eisen aan reorganisatie FEB

■ Instellingscollegegeld tussen de 9 en 25 duizend euro per collegejaar.

■ 'Protesteren heeft geen zin meer,' aldus CSR-voorzitter Michael Jungen.

Studenten die een tweede bachelor- of masteropleiding willen gaan volgen, moeten volgend collegejaar diep in de buidel tasten. Het CvB heeft de hoogte van het 'instellingscollegegeld' vastgesteld en ter advies voorgelegd aan de Centrale Studentenraad (CSR).

Omdat de rijksoverheid niet meer meebetaalt aan het volgen van tweede studies, gaan universiteiten de volledige studiekosten aan de student doorberekenen. Een tweede bacheloropleiding gaat tussen de negen en vijftienduizend euro kosten. Tweede master-

opleidingen beginnen bij 10.500 euro. De CSR laat bij monde van voorzitter Michael Jungen weten dat een reactie op de voorstellen van het CvB veel rekenwerk vereist. Jungen: 'Hoewel het instellingsgeld een schandalige maatregel is, met name omdat de maatregel met terugwerkende kracht wordt ingevoerd en dus ook geldt voor ook studenten die nu al bezig zijn, heeft het geen zin meer om daartegen te protesteren. Het is nu zaak dat we voor de student een zo eerlijk en goedkoop mogelijke oplossing kunnen bewerkstelligen. We moeten kijken wat de financiële speelruimte van de UvA is en hoe op een verantwoorde manier zo veel mogelijk voordeel voor de studenten kan worden bereikt.' De CSR denkt over vier weken het advies uit te brengen. (LH)

Instellingsgelden tweede bachelor per 1 september 2011

FGw	9.000
FdR	9.000
FEB	9.000
FMG	9.000
FNWI	11.000
FdG (AMC)	20.000
Acta	25.000
AUC	11.358

Instellingsgelden tweede master per 1 september 2011

FGw	10.500
FMG	12.000
FdR	12.000
FEB	12.000
FNWI	12.000
FdG (AMC)	20.000
Acta	25.000

Opvolger Urbanus is oude bekende

■ Inge Brakman is zo goed als zeker de nieuwe voorzitter van de Raden van Toezicht van de UvA en HvA.

■ Vanaf 1 maart volgt ze Niek Urbanus op als waarnemend voorzitter.

Inge Brakman wordt voorgedragen als nieuwe voorzitter van de Raden van Toezicht van UvA en HvA. Vanaf 1 maart krijgt ze de status van 'waarnemend' voorzitter. De bedoeling is dat ze daarna permanent voorzitter wordt. 'Inge Brakman is geen onbekende, want zij was al lid van de Raad van Toezicht van de UvA,' zegt Karel van der Toorn, voorzitter van het College van Bestuur (CvB) van UvA en HvA. 'De minister doet de uiteindelijke benoeming van de voorzitter en wij hebben Inge Brakman voorgedragen voor de functie van voorzitter. Het is vervolgens aan de minister om die voordracht over te nemen of niet.' UvA en HvA hebben elk een aparte Raad van Toezicht, maar de voorzitter daarvan zit in beide raden. Inge Brakman (1961) volgde de opleiding

Inge Brakman / foto Wim Kluyvers

jeugdwerkzorg (hbo) en studeerde daarna rechten aan de UvA. Ze heeft een journalistieke achtergrond en was onder meer secretaris van de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ). Ook

was ze voorzitter van het Commissariaat voor de Media. Later werd ze lid van de Raad van Toezicht van Staatsbosbeheer. In 2010 werd ze voorzitter van de Centrale Commissie voor de Statistiek, de toezichthouder van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Tot aan zijn overlijden vorig jaar was ze getrouwd met Hans Verploeg, voorzitter van de stichting Free Voice en oud-secretaris van de NVJ. De medezeggenschapsorganen zijn nog niet gehoord over de benoeming van Brakman. Centrale Studentenraad-voorzitter Michael Jungen zegt zijn licht op te gaan steken bij het CvB over hoe de benoeming nu verder in zijn werk gaat. Voorzitter van de Centrale Ondernemingsraad (COR) Jan Bergstra, die zegt de benoeming noch te bevestigen, noch te ontkennen, reageert à titre personnel. 'Ik denk niet dat de COR problemen met haar benoeming zou hebben. Ze is een communicatieve persoonlijkheid. Je kunt wel duizend eisen stellen, maar waar het om gaat is dat zo iemand het vergadercircuit fatsoenlijk in de hand heeft.' (Jeff Pinkster/DW)

Wilders, The Movie

■ Dramaserie over Geert Wilders gebaseerd op de biografie die Meindert Fennema over Wilders schreef.

■ De serie blikt terug op het leven van Wilders vanaf de recente kabinetsformatie.

De Vara is bezig met het maken van een driedelige tv-serie over de opkomst van PVV-leider Geert Wilders. Aan de basis voor de serie ligt de politieke biografie *De tovenaarsleerling*, die UvA-politicoloog Meindert Fennema over Wilders schreef. Scenarioschrijver Ger Beukenkamp geeft

aan 'zwaar te zullen leunen' op Fennema's boek, waarin wordt beschreven hoe Wilders zich in de VVD opwerkte en uiteindelijk zijn eigen partij oprichtte. Fennema laat in een telefonische reactie weten erg blij te zijn met de serie. 'Het mooiste wat je als auteur kan gebeuren is dat je boek wordt verfilmd. En het leukste is nog wel dat mijn boek over het algemeen niet door "links" wordt gelezen. Maar nu de Vara er een serie van maakt, staat niets dat nog in de weg.' Inmiddels hebben Beukenkamp en Fennema er al een brainstormsessie van twee uur opzitten. 'We houden contact over de serie. Ik

vind het leuk om input te leveren, hoewel de meeste informatie natuurlijk al in de biografie zit.'

Toch komen er in de televisieserie ook dingen die niet in het boek zitten. Zo verklapt Fennema alvast dat de serie hoogstwaarschijnlijk begint met de kabinetsformatie, waarin tussendoor door middel van flashbacks wordt teruggekeken naar scènes uit Wilders' verleden. Het zou dan gaan om de relatief onbekendere gebeurtenissen, zoals hoe het eraan toegaat met de zware beveiliging van de politicus, of hoe Wilders met zijn moeder een uitstapje naar Las Vegas maakte. (LH)

IM Dave Furth

Op 11 februari is Dave Furth in zijn woonplaats Amsterdam overleden. Hij was al geruime tijd ziek. Tot aan zijn pensionering – en daarna – was Furth (70) als wiskundig econoom actief, eerst aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, later aan de Faculteit Economie en Bedrijfskunde. Hij was een van de bekendste wiskundig economen van Nederland en genoot ook internationale bekendheid. Hij publiceerde in zeer vooraanstaande tijdschriften op zijn vakgebied. Naar aanleiding van zijn dood schreven zijn collega's op de UvA-site: 'Dave was al geruime tijd erg ziek. Dat wisten we, maar hij bleef na diverse behandelingen van zijn ziekte met regelmaat naar de faculteit komen. Tot het allerlaatst bleef hij colleges geven en onderzoek doen. We zullen zijn innemende persoonlijkheid en zijn belangstelling voor anderen missen. Zijn vriendelijke glimlach zal ons altijd bijblijven.' (DW)

IM Arjan Collignon

Op 1 februari overleed student media en cultuur Arjan Collignon. Na het behalen van zijn bachelor begon hij afgelopen september aan de master televisiestudies. 'Ondanks zijn ziekte wist Arjan zich volledig voor zijn studie in te zetten,' schrijft Jaap Kooijman, hoofd onderwijs van de opleiding. 'Docenten en medestudenten hebben hem leren kennen als een betrokken en gemotiveerde student met een passie voor film, media en muziek. Arjan schreef een bachelorscriptie over de biografische verhalen van sporters die een ziekte hebben overwonnen en de wijze waarop in de media hun sportprestaties altijd aan het overwinnen van de ziekte wordt gerelateerd.'

Hirsch Ballin

Oud-minister van Justitie en Binnenlandse Zaken Ernst Hirsch Ballin is per 1 maart 2011 benoemd tot hoogleraar rechten van de mens aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid. Het gaat om een deeltijdaanstelling. Hirsch Ballin combineert het hoogleraarschap aan de UvA met zijn leerstoel aan de Universiteit van Tilburg. Hirsch Ballin versterkt met zijn komst het profiel van de UvA op het terrein van rechtsstaat en democratie. Hij houdt zich in zijn onderzoek in het bijzonder bezig met de betekenis van de rechten van de mens in het democratisch staatsbestel. Hirsch Ballin is lid van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW).

Stelling

Het is terecht dat de UvA studenten tot 25.000 euro wil laten betalen voor het volgen van een tweede bachelor of master.

■ Eens - 15,1 %

■ Oneens - 84,9 %

Aantal respondenten: 139

Effectief onderwijs

Twee samenwerkende onderzoeksteams onder leiding van UvA-wetenschappers ontvangen een subsidie van respectievelijk 921.000 en 668.000 euro van de Programmaraad voor het Onderwijsonderzoek (Proo), onderdeel van NWO. In het project 'Educational Systems and Four Central Tasks of Education', dat geleid wordt door hoogleraar Herman van de Werfhorst, doen wetenschappers van de UvA en de Universiteit Maastricht (UM) onderzoek naar de effectiviteit van onderwijsstelsels. In het project 'Enhancing the Development of Reading Comprehension' onder leiding van Peter de Jong richten onderzoekers van de UvA en de Radboud Universiteit Nijmegen (RUN) zich op methoden voor begrijpend lezen. In totaal heeft Proo de aanvragen van zes samenwerkende teams van universitaire onderzoekers gehonoreerd. Het totale budget bedraagt bijna vier miljoen euro.

OV-studentenchip

Een student van de Hanzehogeschool in Groningen is het met de hulp van een jongen die bij een internetbeveiligingsbedrijf werkt, gelukt om op een gekraakte ov-chipkaart het zogenoemde 'reisproduct' aan te passen. Ze kregen het zelfs voor elkaar om van een anonieme ov-chipkaart een ov-studentenkaart te maken, al kun je vanaf de buitenkant dan nog steeds zien dat het geen studentenkaart is. Het tweetal heeft de software gemaakt tijdens een opdracht die de student voor school deed, waarbij hij toegangspasjes moest kraken. Hij vond deze opdracht iets te simpel en besloot daarom met de ov-chipkaart aan de slag te gaan. Uiteindelijk lukte het de twee toen om de studenten-ov-chipkaart aan te passen. Ze zijn niet van plan om de software die ze hebben gemaakt aan te bieden op internet. Er zouden naast deze studenten nog andere krakers zijn die software hebben gemaakt voor de studentenkaart, maar daarover is verder nog niets bekend.

Instroom

De nieuwe instroomcijfers 2010-2011 laten zien dat er dit studiejaar – begonnen op 1 september 2010 – 49.788 studenten voor het eerst zijn begonnen aan een universitaire bachelor- of masteropleiding. Ten opzichte van 2008-2009 is het aantal inschrijvingen in 2010-2011 gestegen met 8,7 procent. Het totaal aantal studenten aan de Nederlandse universiteiten is in 2010-2011 verder toegenomen en staat nu op 240.000 studenten. Dit maakt de vereniging van Universiteiten (VSNU) afgelopen week bekend. De UvA heeft iets meer dan dertigduizend studenten. (DW)

'Moslims slachtoffer racisme'

■ Tariq Ramadan in gesprek over moslimdiscriminatie.

■ 'Geen sprake meer van kritiek op de islam, maar van islamofobie.'

'De tactiek van Europese populistische partijen is simpel: inspelend op bestaande angsten wordt er een "wij versus zij"-gedachte gecreëerd, waarin "zij" de samenleving bedreigen en "wij" het slachtoffer zijn. "Zij" pikken de banen in en "zij" bedreigen onze cultuur. "Zij" zijn kortom niet te vertrouwen, enkel omdat zij niet kunnen bewijzen dat zij Nederlands of Europees zijn. Dat gaat verder dan kritiek, dat is racisme. Moslims worden tegenwoordig enkel en alleen afgerekend op het feit dat zij moslim zijn.' Dit zei Tariq Ramadan, filosoof en islamoloog, op 17 februari in de theaterzaal van Crea. Hij ging hier op uitnodiging van de Internationale Socialisten en stichting Crea in debat over islamkritiek binnen onze samenleving. 'De manier waarop de islam afgeschilderd wordt als achterlijke cultuur, de manier waarop moslims tegenwoordig gediscrimineerd worden op de arbeidsmarkt; het heeft allemaal niets meer te maken met kritiek of met religie,' aldus Ramadan.

In 2009 werd Tariq Ramadan door het Rotterdamse stadsbestuur ontslagen als integratieadviseur vanwege banden met het Iraanse Press TV. Hiermee zou hij

Tariq Ramadan (I) vindt het tijd voor 'moedige politici' / foto Henk Thomas

zijn goedkeuring hebben gegeven aan het Iraanse bewind. 'Hypocriet,' aldus Ramadan zelf. 'Al dertig jaar houdt de Nederlandse regering zich stil over de steun aan Mubarak en de banden met Saoedi-Arabië. Als er één regering is die geen anti-islamsentimenten zou mogen verkondigen, dan is het wel de Nederlandse.'

Toch was Ramadan niet alleen pessimistisch. Op de vraag uit de zaal wat er nu

zou moeten gebeuren, antwoordde hij: 'Het is tijd voor moedige politici en intellectuelen om op te staan en het tegendeel te durven bewijzen. Om te bewijzen dat er niet zoiets bestaat als "de moslim". Kijk naar Egypte, kijk naar Teheran, ook hier strijden moslims voor vrijheid en democratie. Alleen door dit te laten zien kan de simpele maar gevaarlijke boodschap die populistische partijen nu zo succesvol maakt bestreden worden.' (Anne Corré)

KLM tegen afschaffing master

■ Directeur van de afdeling Decision Support van KLM stuurt brief aan rector Van den Boom.

■ 'Afschaffing is verschralling Nederlandse kenniseconomie.'

'Historisch gezien is een goede samenwerking tussen universiteit en het bedrijfsleven van onschatbare waarde gebleken.' Dit schrijft Anne Jan Beeks, directeur van de afdeling Decision Support van KLM, in een brief aan rector magnificus Dymph van den Boom. In de brief uit Beeks de zorgen van de luchtvaartmaatschappij over het mogelijk afschaffen van de

master en onderzoeksgroep Operations Research (ORM) bij de Faculteit Economie en Bedrijfskunde: 'Denk daarbij aan het bedenken en toepassen van nieuwe technieken en ook aan de instroom van nieuwe ideeën naar het bedrijfsleven. In dit dynamische vakgebied van continue ontwikkeling heeft de onderzoeksgroep Operations Research voor KLM haar waarde bewezen. Beëindiging van deze groep en opleiding zou in onze optiek een verschralling van de Nederlandse kenniseconomie impliceren.'

De faculteit staat aan de vooravond van een grote bezuinigingsoperatie en bijbehorende reorganisatie. In het reorganisa-

tieplan van decaan Eric Fischer sneuvelt daarbij de master, tot groot ongenoegen van medewerkers en studenten, maar volgens Beeks dus ook van het bedrijfsleven. 'De scherpe concurrentie en de complexiteit van de operatie brengt met zich mee dat in onze industrie veel factoren belangrijk zijn,' schrijft Beek, alumnus van de faculteit. 'In onze industrie is het kundig toepassen van Operations Research-technieken dan ook een onmisbare competentie.'

Of de brief van de KLM effect zal hebben is nog niet bekend. Overigens neemt niet Van den Boom daarover een beslissing, maar decaan Fischer. (DW)

Geen groen licht voor Instellingsplan

■ De Centrale Studentenraad is nog steeds niet tevreden met het Instellingsplan 2011-2014.

■ De raad houdt vast aan academisch klimaat en een beperkt onderzoeksbudget voor zwaartepunten.

De Centrale Studentenraad (CSR) is nog steeds niet tevreden met het Instellingsplan 2014 (IP). Eerder werd de concept-

versie van het plan door de studenten afgewezen. De CSR formuleerde als reactie op de conceptversie een groot aantal kritiekpunten die het College van Bestuur (CvB) in de definitieve versie alle honoreerde, op twee na.

Volgens de CSR is het academisch klimaat in de nieuwe versie van het IP onvoldoende gewaarborgd. Ook gaat de raad niet akkoord met het in het IP geformuleerde zwaartepuntenbeleid.

Het CvB wil 50 procent van het onderzoeksbudget besteden aan zogenoemde 'zwaartepunten'. De CSR vindt dit te veel en houdt vast aan 30.

De CSR en de Centrale Ondernemingsraad moeten op 24 februari in een gemeenschappelijk vergadering stemmen over het IP. *CSR-voorzitter Jungen:* 'Ik verwacht dat de gemeenschappelijke vergadering niet zal instemmen met het Instellingsplan.' (DW)

Faculteiten barsten van het geld

■ Faculteiten hebben 51 miljoen euro te veel aan reserves.

■ Reserves kunnen niet zonder meer worden ingezet voor onderwijs en onderzoek.

Volgens de laatste cijfers van de afdeling Concern Control (CC) heeft alleen de Faculteit Economie en Bedrijfskunde geen financiële reserves (gezien de financiële problemen van de faculteit staat zij voorlopig onder curatele van het CvB), de andere faculteiten beschikken over (soms forse) financiële reserves. In absolute aantallen staan de FNWI en de FMG aan kop: zij hadden per eind 2009 een financiële reserve van 28,7 respectievelijk 27,1 mil-

joen euro. Dit is veel meer dan zij strikt genomen zouden moeten hebben. Volgens de universitaire regeling financieel beheer zijn faculteiten verplicht 10 procent van hun jaaromzet aan te houden als reserve. Als dit percentage lager is dan moet de faculteit in de meerjarenbegroting aangeven hoe snel die 10 procent weer wordt bereikt. Als het percentage hoger is, dan moet de faculteit aangeven wat de bestemming is van het 'teveel' aan reserve.

De afdeling CC heeft uitgerekend dat er door de gezamenlijke faculteiten 51,4 miljoen euro teveel is gereserveerd. Daarvan is slechts 3,7 miljoen bestemd voor een specifiek doel. De rest kan niet zomaar besteed worden, ook niet aan het primair

proces. 'Reserves zijn geen spaarpotjes met direct opneembaar geld, zeker niet nu de UvA netto geld leent in plaats van uitleent,' schrijft CC. Gesuggereerd wordt hiermee dat de UvA haar reserves moet gebruiken voor het aflossen van schulden en daarmee voor het verlagen van de rentelast. (DW)

Reserves van de belangrijkste faculteiten per eind 2009 in miljoenen [Bron: CC]

	Reserves	Omzet	%
FGw	9,7	76,3	13%
FdR	11,7	34,7	34%
FNWI	28,7	107,3	27%
FEB	-2,2	38,0	-6%
FMG	27,1	90,8	30%

Duurzaamheid geeft stof tot nadenken

Presentator Niek Schoenmaker met de sprekers Liesbeth van Tongeren, Onno Franse en Louise Fresco / foto Tjebbe Venema

■ Commissie Duurzaamheid en Food Film Festival organiseren Greendocs-avond.

■ 'Doe vooral iets met duurzaamheid dat je leuk vindt.'

'Een deel van de wereldbevolking is arm, eet te weinig en te eenzijdig, in opkomende economieën eet men steeds meer en steeds diverser en in rijke landen eet men te veel. Een deel van die laatste groep kan het zich permitteren om over duurzaam voedsel na te denken.' Dat zei hoogleraar duurzame ontwikkeling Louise Fresco op 18 februari tijdens de Greendocs-avond. In een afgeladen Compagnietheater dach-

ten Liesbeth van Tongeren (Groenlinks), Louise Fresco en Onno Franse (Ahold, bedenker van het Puur & Eerlijk label) na over de toekomst van ons voedsel. Het debat was georganiseerd door de commissie duurzaamheid van de UvA en het Food Film Festival.

Geen makkelijk vraagstuk, zo bleek al snel, want duurzaamheid kent meerdere dimensies. Moedig je door belastingen te heffen het eten van biologisch voedsel uit eigen regio aan, zoals Van Tongeren voorstelt, dan gaat dat, volgens Fresco, ten koste van de economische groei in ontwikkelingslanden, die voor een groot deel afhankelijk zijn van de export van landbouwproducten. Maar, die export is

weer slecht voor het milieu en zorgt voor fosforoverschotten. Tijdens het tweede deel van het debat (er werd gepauzeerd met biologische worst en proteïnerijke sprinkhanen) kreeg Franse de kans om uit te leggen hoe eerlijk het Puur & Eerlijk-label van Albert Heijn is en of het Ahold eigenlijk niet gewoon om de winst gaat (lachend: 'jullie hebben me door'). Een handleiding duurzaamheid leverde de avond niet op, voldoende stof tot nadenken wel. Gelukkig kon Van Tongeren de vertwijfelde student een beetje geruststellen: 'Doe vooral iets met duurzaamheid dat je leuk vindt en denk goed na wat je 2 maart met je stem doet.' (Tjebbe Venema)

doctor

Oswald Bloemen promoveerde aan de faculteit geneeskunde op hersenonderzoek bij patiënten met een verhoogd risico op een psychose.

Waaruit bestond uw onderzoek?

'We hebben met behulp van scans de hersenstructuur van twee groepen patiënten onderzocht van wie verondersteld wordt dat ze een hoog risico hebben op een psychose. De eerste groep, de ultra hoog risicogroep, bestond uit patiënten die geen psychose hebben, maar wel in mildere vorm de klachten ervan ervaren. Eerder onderzoek laat zien dat 20 tot 40 procent van hen binnen twee jaar een psychose krijgt. De andere groep werd gevormd door patiënten die een autismespectrumstoornis hebben. Van hen zou 14 tot 60 procent in hun leven een psychose kunnen ontwikkelen.'

Wat zijn de belangrijkste bevindingen?

'Opvallend is dat de hersenstructuur van de patiënten uit beide groepen al heel erg lijkt op de hersenstructuur van iemand met een psychose, veel meer dan een gezond persoon. De hersenen zijn er klaar voor, om het cru te zeggen. Verder bleek dat het deel van de ultra hoog risicopatiënten met de meeste psychotische klachten significant meer dopamine in het centrale hersendeel had dan de ultra hoog risicopatiënten met mindere klachten, of dan gezonde mensen. En bij de remming van dopamine verminderden de klachten juist.'

Dus uit uw onderzoek kan een nieuwe behandelmethode ontstaan?

'Dat is niet zo stellig te zeggen. Op korte termijn hebben dopamineremmers effect, maar uit eerder onderzoek bleek dat na toevoeging van antipsychotische medicijnen de symptomen weliswaar op korte termijn verminderen, maar dat na drie jaar evenveel patiënten een psychose hebben als bij de patiënten die die medicijnen niet gebruiken. Bovendien heeft het veel serieuze bijwerkingen.'

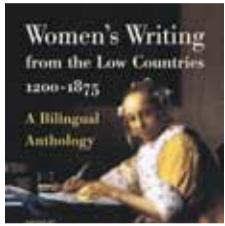
Wat is volgens u de belangrijkste waarde van uw onderzoek voor de wetenschap?

'Mijn onderzoek heeft niet direct effect op de behandeling van psychoses, of de klinische opsporing ervan. Het is fundamenteel onderzoek, dat ons beter laat begrijpen hoe een psychose in elkaar zit en hoe deze ontstaat.' (LH)

Oswald Bloemen, *Brainmarkers of Psychosis and Autism*. Promotie 11 februari. Promotores: prof. dr. D.H. Linszen en prof. dr. J. Booij.

prikbord

FGW Women's writing

Onder hoofdredactie van Lia van Gemert, directeur van het Amsterdams Centrum voor de studie van de Gouden Eeuw en hoogleraar historische Nederlandse letterkunde, is verschenen de anthologie *Women's Writing from the Low Countries 1200-1875. A Bilingual Anthology*. Deze tweetalige bloemlezing

illustreert de mogelijkheden en belemmeringen van Nederlandse en Vlaamse schrijfsters uit de periode 1200-1875: Hadewijchs mystieke ervaringen, Bijns' polemieken en Gerijts' doopsgezinde reflecties tekenen het religieuze klimaat. Andere schrijfsters bespreken politieke thema's of tonen fel feministisch engagement. Uiteraard ontbreken de gezusters Visscher en Loveling niet, en het duo Wolff en Deken evenmin.

Erfgoed Gerrit Noordzij

Typograaf, letterontwerper en schrifttheoreticus Gerrit Noordzij (Rotterdam, 1931) heeft zijn archief geschonken aan de Bijzondere Collecties. Het gaat onder meer om ontwerpen voor drukletters, boeken en postzegels, en om studies, brieven en documentatie. Het Archief Gerrit Noordzij vormt een belangrijke

aanvulling op de collecties schrift en kalligrafie, in hun soort de grootste in Nederland. Naar aanleiding van deze belangrijke acquisitie organiseert de Bijzondere Collecties 24 februari een Boekensalon over Gerrit Noordzij in het Museumcafé. Tot de sprekers behoren grafisch ontwerper Petr van Blokland en boekhistoricus Frans A. Janssen. Gerrit Noordzij zelf zal de middag afsluiten. Aanvang 17 uur. Locatie: Oude Turfmarkt 129.

Erfgoed CV-café

Het Biografisch Portaal van Nederland en het UvA ErfgoedLab grijpen het thema van de Boekenweek (16-26 maart) aan om gedurende de maand maart een CV-Café te openen in hartje Amsterdam. Onder het motto 'Curriculum Vitae' zal de Boekenweek van 2011 in het teken staan van geschreven portretten. Het CV-

café wordt een broedplaats van biografische informatie. Onder de leuze 'Schrijvers om niet te vergeten: schrijf mee aan hun CV' kan iedereen meedoen aan het verzamelen van biografische gegevens van schrijvers en dichters uit de Nederlandse literatuur. Het café wordt op 28 februari geopend in het gebouw van de Bijzondere Collecties, Oude Turfmarkt 129.

Studenten Verhuizing

Het Studentencentrum (StuC) gaat aan het einde van dit jaar verhuizen naar het nieuwe cultureel studentencentrum Crea op het Roeterseiland. De toewijzingscommissie organiseert op 3 maart een bijeenkomst over de verhuizing van het StuC. Deze is bedoeld voor studentenorganisaties die verbonden zijn aan de UvA en gebruik

willen maken van een ruimte in het nieuwe StuC. De verhuizing zal gevolgen hebben voor de zittende, maar ook aankomende gebruikers. Op deze bijeenkomst zal onder meer worden uitgelegd wat de voorwaarden en kosten zijn om gebruik te kunnen maken van de faciliteiten in het nieuwe pand. Aanvang 17 uur. Plaats: Crea Theaterzaal. Aanmelden via verhuizingstuc@asva.nl.

FEB Carrièredagen

Van 28 februari tot en met 3 maart organiseert Sefa, de faculteitsvereniging van de FEB, de Amsterdams Carrière Dagen. Studenten kunnen daar kennismaken met potentiële werkgevers. Toonaangevende ondernemingen uit verschillende sectoren geven presentaties en gaan in gesprek met belangstellenden. Bijna

zeventig bedrijven, afkomstig uit de consultancy-, accountancy-, industrie-, fast moving consumer goods- en finance-sector, bieden een kijkje in de keuken. Presentaties en case-sessies zonder cv-selectie staan open voor deelname door iedereen. Het evenement vindt net als het voorgaande jaar plaats in de Regardz Zilveren Toren aan het Stationsplein en bij het IJ. Zie www.amsterdamsecarrièredagen.nl

FEB Deanne den Hartog

Deanne den Hartog, hoogleraar Organizational Behaviour aan de Amsterdam Business School heeft een prijs gewonnen van de *European Journal of Work and Organizational Psychology* (EJWOP). Het artikel 'Empowering Behaviour and Leader Fairness and Integrity. Studying Perceptions of Ethical Leader Behaviour From a Levels-of-Analysis' is door de redactieraad van het

EJWOP uitgekozen tot de beste paper die het blad in 2009 publiceerde. De prijs, een geldbedrag van duizend euro, is beschikbaar gesteld door het Center for Creative Leadership. Den Hartog is uitgenodigd haar paper te komen presenteren bij de aankomende conferentie van de European Association of Work and Organizational Psychology, eind mei in Maastricht.

FMG Gammacanon

Het boek *De gammacanon* is klaar. In *De gammacanon* laten gerenommeerde wetenschappers zien op welke manier de sociale wetenschappen – van antropologie tot sociologie en van economie tot psychologie – onze eigen wereld in kaart brengen. Met behulp van belangrijke concepten, theorieën en verschijnselen

laten de auteurs zien wat de bijdrage is van de maatschappij- en gedragswetenschappen aan de kennis van onszelf, onze omgang met schaarse middelen en de wijze waarop we de samenleving vormgeven. UvA-wetenschappers als Jeroen Hinloopen (hoogleraar industriële organisatie), Hessel Oosterbeek (hoogleraar onderwijs-economie), Jan Willem Duyvendak (hoogleraar sociologie), Meindert Fennema (hoogleraar politicologie) en massapsycholoog Jaap van Ginneken. Het boek verschijnt op 18 maart bij Meulenhoff.

FMG Burgerschap

Op 24 februari vindt in De Balie een debat plaats naar aanleiding van het nieuwe boek van bijzonder hoogleraar actief burgerschap Evelien Tonkens en onderzoeker Menno Hurenkamp: *De onbeholpen samenleving. Burgerschap aan het begin van de 21e eeuw*. Met het boek, gemaakt in samenwerking met het Nicis Institute,

willen de auteurs laten zien dat Nederland vol goede bedoelingen zit, maar dat het burgers en bestuurders niet altijd lukt om vorm te geven aan goed burgerschap. Het is niet zozeer dat burgers onwillig zijn, ze zijn eerder onwetend en onhandig als het gaat om het in goede banen leiden van hun relaties en conflicten met medeburgers. Aanvang: 20 uur, in aanwezigheid van de auteurs.

promoties

DINSDAG 01/03

10.00 uur: Maud Adriaansen – Communicatiewetenschap
Versatile Citizens. Media Reporting, Political Cynicism and Voter Behavior.

Promotor: Prof.dr. C.H. de Vreese. (Agn.kapel)
12.00 uur: Bert Mik – Geneeskunde
Measuring Microvascular and Mitochondrial Oxygen Tension. Novel Techniques for Studying Tissue Oxygenation.

Promotor: Prof.dr. ir. C. Ince. (Agnietenkapel)
14.00 uur: Tanja Johannes – Geneeskunde
Experimental Strategies in the Treatment of Acute Renal Failure in Sepsis.

Promotor: Prof.dr. ir. C. Ince. (Agnietenkapel)

WOENSDAG 02/03

14.00 uur: Karin Groen – Conservering en Restauratie

Paintings in the Laboratory: Scientific Examination for Art History and Conservation.

Promotoren zijn prof.dr. N.H. Tennent en prof.dr. J.P. Filedt Kok. (Agnietenkapel)

DONDERDAG 03/03

12.00 uur: Jarne Postmus – Biologie
The Physiological Response of Saccharomyces Cerevisiae to Temperature Stress.

Promotor: Prof.dr. S. Brul. (Agnietenkapel)
14.00 uur: Caroline D'Angelo – Sterrenkunde
Truncated Accretion Discs around Stellar Mass Objects.

Promotor: Prof.dr. H.C. Spruit. (Agnietenkapel)

VRIJDAG 04/03

12.00 uur: Karlijn Vollebregt – Geneeskunde
Hemodynamics and Maternal Characteristics Prior to Hypertensive Disorders of Pregnancy.

Promotor: Prof.dr. J.A.M. van der Post. (Agnietenkapel)
12.00 uur: Piet Hinoul – Geneeskunde
The Introduction of Innovative Surgical Techniques in Urogynaecology.

Promotor: Prof.dr. M.P.M. Burger. (Agnietenkapel)

afscheidscolleges

VRIJDAG 25/02

14.30 uur: Prof.dr. G.K. (Kristoffel) Lieten, hoogleraar Kinderarbeid en de Geschiedenis van de Kinderarbeid aan de UvA en het IISG
"Aap, Noot, Mies, wiens handen zijn hier eigenlijk vies?" Kinderrechtenhuis, Hooglandse Kerkgracht 17, Leiden.

VRIJDAG 04/03

12.00 uur: Prof.dr. B.J. Wielinga, hoogleraar Sociaal-wetenschappelijke informatica
In busrit of knolletje, experts versus Web. (Aula)

Promoties, oraties en afscheidscolleges vinden in de regel plaats in of de Aula van de UvA, Lutherse Kerk, Singel 411 of de Agnietenkapel, Oudezijds Voorburgwal 231. Voor uitgebreide informatie zie www.uva.nl/agenda

Brandon: terug naar morgen

De zaak-Brandon, over een vastgeketende patiënt in een zorginstelling, komt **Wout Buitelaar** bekend voor. Hij herinnert zich een casus uit de jaren zestig, en hoopt dat het voor Brandon beter afloopt.

De publicitaire storm over het (grote delen van de dag) vastketenen van de 18-jarige Brandon in de inrichting 's Heeren Loo te Ermelo lijkt grotendeels te zijn geluwd.

Het gebeurt niet vaak dat de privacy van een patiënt openbaar gemaakt wordt en aldus een publieke status krijgt. Mede naar aanleiding van het bezoek onlangs aan hem van staatssecretaris Marlies Veldhuijzen van Zanten krijgt hij een aangepaste woonruimte zonder meubelen of dingen die stuk kunnen; een soort leefbunker.

Het doet me denken aan de situatie waarover ik hoorde in 1968 toen ik als student gegevens verzamelde in de Van Mesdagkliniek te Groningen voor mijn doctoraalscriptie sociologie. Er werd mij verteld dat om veiligheidsredenen in elk geval één tbs'er niet bezocht mocht worden, de geïsoleerde Max K. Er was een speciale cel voor hem gebouwd, waarin niets kapot kon gaan. Zijn televisietoestel

Ik las ergens dat Max K. zelfmoord gepleegd had, 'een aanrijding met een persoon' zoals dat NS-technisch heet

stond achter gepantserd glas, zo hoorde ik. Hij was weliswaar niet geketend, maar werd bij het luchten vrijwel altijd geboeid. Hij heette onberekenbaar of agressief en daardoor on(be)handelbaar te zijn, en zou zo goed als zeker niet meer vrijkomen. Wat het onderzoek in gesprekken met gedetineerden – die op basis van vrijwilligheid en anonimiteit plaatsvonden – mij daar vooral leerde was het onderscheid tussen begrip van en begrip voor de misdaad. Elk mens heeft een bepaalde handelingslogica in zijn of haar levensloop, in de criminologische vakliteratuur 'carrière' genoemd.

Wie schetst mijn verbazing toen ik begin 70'er jaren heel toevallig een film op de televisie zag over de Rijkspsihiatrische Inrichting te Woensel, waarbij iemand gefilmd werd die regelmatig alleen op de

fiets naar Eindhoven reed. Hij vertelde daarbij over zijn verblijf te Groningen in de betonnen ruimte. Max K. dus. Hij memoreerde dat hem soms niets anders restte om zijn menswaardigheid te tonen dan bij voorbeeld het gooien van zijn eten naar het plafond. Nog weer later las ik ergens dat hij zelfmoord gepleegd had, naar verluidt 'een aanrijding met een persoon', zoals dat NS-technisch heet. Zijn tbs was beëindigd, maar zijn gevangenschap blijktbaar niet: het was een fatale aanrijding van Max K. met zichzelf, respectievelijk met zijn 'carrière' geweest.

De situatie met Brandon is niet vergelijkbaar, maar het gaat wel om gedragslogica. In de literatuur zijn hierover verschillende referentiekaders te vinden. In 1965 publiceerde de Noorse criminoloog Thomas Mathiesen een studie over psychiatrische gevangenen: *The Defences of the Weak*. Daarin wees hij op protestgedrag van gedetineerden als vorm van aanpassing aan hun situatie. Hij ging in feite verder op het begrip van de Amerikaanse criminoloog Stanton Wheeler, de zogeheten U-curve van detentie. In het begin en aan het eind van de opsluiting is men naar de maatschappij en anderen gericht, in de middenperiode naar de inrichting en zichzelf. Deze externe/interne oriëntatie wordt ook wel hospitalisatie-effect genoemd. Tot slot in dit verband de Leuvense criminoloog/opvoedkundige Gie Deboutte in een recente publicatie. Hij dicht de mens 'een ontologische onrust' toe, het gevoel je eigen situatie niet geheel onder controle te hebben. Dat kan dan leiden tot angstgevoelens en uitmonden in agressiviteit. Hij pleit, anders geformuleerd, om de gedragslogica van een gedetineerde of patiënt te begrijpen en op basis daarvan te handelen. Tegenover deze intrinsieke flexibele motivatiebenadering van protestgedrag van een pupil of gedetineerde staat een extrinsieke standaardbenadering van orde, regels en fixatie (vastbinden). De intrinsieke flexibele benadering vraagt veel geduld en vooral professionaliteit. Beide behandelopties worden naar gelang wisselende omstandigheden gecombineerd en/of gevarieerd, maar kunnen evenzeer een dilemma vormen.

illustratie Marc Kolle

In het laatste geval ontstaat, de casus-Brandon wijst daarop, een vicieuze cirkel van reacties, die doorbroken moet worden. Ofwel, Brandon is bang voor zijn zorgverlener en de laatste is dat in een bepaald opzicht ook, te weten voor de streken, driftbuien of uitvallen van zijn of haar pupil. Beiden zijn in zekere zin elkaars mentale gevangene geworden en dienen uit de bodem van de U-curve te (leren) klimmen 'naar buiten'. Wat dat betreft is de nieuwe huisvesting een

stap vooruit, maar deze moet meer zijn dan een ander onderkomen. Te weten, een zinvolle leef- en werkruimte voor pupil en zorgverlener waarin beiden vrij kunnen acteren en de publieke affaire-Brandon weer een behandlingsplan van de inrichting wordt. Hopelijk kan dan ook een onomkeerbare aanrijding voorkomen worden. ■■■

Wout Buitelaar is hoogleraar/fellow aan de Amsterdam Business School.

Aap, noot, Mies: wie maakt hier eigenlijk zijn handen vies?

Bij zijn afscheid als hoogleraar kinderarbeid vraagt **Kristoffel Lieten** zich af waarom de armste kinderen kennelijk nog steeds geen recht hebben op dezelfde behandeling als onze eigen kinderen.

Als ik terugkijk op mijn lange periode aan de UvA, heb ik grote collectieve om- slagen meegemaakt: de uitvinding van nieuwe golden bullets, nieuwe paradigma's die een decennium, iets meer of iets minder, op de plank bleven liggen.

Ik heb ervaren dat het intellectuele en het culturele bedrijf het zwaar te verduren kreeg. Bezuiniging na bezuiniging werd doorgevoerd. Ik vertrek op een moment dat Nederland een onderzoeksbegroting heeft die achterblijft bij het Europese gemiddelde en dat mijn eigen faculteit in grote financiële problemen verkeert, met alle gevolgen van dien.

In het kader 'opa vertelt' weet ik nog dat toen ik in 1978 bij de vakgroep kwam, zich zes medewerkers met Zuid-Azië bezig hielden. Dat was niet onbegrijpelijk: het betreft een kwart van de wereldbevolking. Nu, diverse bezuinigingsrondes later en ondanks het onmiskenbaar grote belang van Zuid-Azië, zitten er nog welgeteld twee medewerkers!

Dit doet zich voor in een tijdperk waar het concept kennissamenleving voor is bedacht. Een kennissamenleving veronderstelt discipline en hard werken. Het veronderstelt ook geld voor onderzoek en daaraan ontbreekt het, meer en meer. Is hier nog sprake van een kennissamenleving, of van een afkalving van de kennis, dat we vandaag de dag misschien minder 'kennen' dan een kwart eeuw geleden? Het grondig leren, het aapnootmies van de ontwikkelingsprojecten, schiet erbij in.

Ontwikkelingssamenwerking is een kwestie van prioriteiten. In mijn inaugurale rede, acht jaar geleden, heb ik gezegd dat goed beleid afgemeten kan worden aan hoe overheden met kinderen omgaan. Kinderen zijn de barometer van het maatschappelijk bestel: aan een rechtvaardige behandeling van hen kan men de mate van rechtvaardigheid en mensgerichtheid van een samenleven beoordelen.

Mijn opdracht was onderzoek te doen naar kinderarbeid, maar dat is allesbehalve een makkelijke materie. Het begint al met de discussie over de (on) wenselijkheid van kinderarbeid.

Omdat er zulke grote verschillen zijn tussen het 'westerse' kind en het 'niet-westerse kind' heeft een groot aantal van mijn collega's die zich met kinder- rechten bezighouden, een vraagteken gezet bij de universele geldigheid van het kinderrechtenverdrag. Het organiseren van kinderen in vakbonden zien zij als de betere oplossing voor kinderarbeid. Kinderarbeid is niet slecht, integendeel, het zou een recht van kinderen moeten zijn.

Ik heb me de laatste jaren suf gepiekerd om dit uitgangspunt te begrijpen. Ik heb mijn studenten gevraagd het kinderrechtenverdrag zorgvuldig te

lezen en mij aan te wijzen welke kinderrechten mogelijk voor ontwikkelingslanden niet zou kunnen, of mogen gelden. Ik heb ze gevraagd de tekst te fileren, te ontleden, en wat bleek, telkenmale moest worden vastgesteld dat elk clause zo algemeen, zo universeel is dat geen enkele overheid, geen enkele etnische groep bezwaar kan maken.

Met mijn onderzoeksteam Irewoc, International Research on Working Children, is onderzoek gedaan naar kindervakbonden in Peru, Bolivia, Mali, Burkina Faso, Ethiopië en India. Gedegen antropologisch onderzoek waarbij we maandenlang keken wat er gebeurde. De uitkomst daarvan was eenduidig: de vakbondgerichte organisaties richten zich op kinderen die geen kind meer zijn en die eigenlijk al mogen werken. De kinderen die echt nog kind zijn en echt werken, worden niet bereikt. Voor zover ik heb kunnen nagaan hebben de inzichten van dat onderzoek niet tot andere gedachten of tot ander beleid geleid, integendeel. De organisatie voor wie ik dit rapport schreef werd Oost-Indisch doof.

Als een kindervakbond de minimum arbeidsleeftijd laat vallen, druist dit in tegen het belang van kinderen; het haalt de strijd tegen kinderarbeid onderuit doordat we niet meer van een helder principe uitgaan; en het staat haaks op de aanpak die we in Nederland voor onze eigen kinderen voorstaan. Hebben de armste kinderen geen recht op dezelfde behandeling die we onze kinderen gunnen? Iets klopt hier niet. Iemand maakt hier zijn handen vies.

In onze samenleving zeggen we ook niet tegen het kind: redt uzelf maar. Of toch wel? Eigenlijk gaat het langzamerhand die richting uit. Sinds een jaar of twintig werkt hier het neoliberalisme, waardoor Vadertje Staat meer en meer wordt teruggedrongen. De actieve burger, een beetje ook al het zelfredzame kind, moet het heft in eigen handen nemen: minder betutteling, meer de vrije burger.

Door die tijdsgeest begrijp ik steeds beter waarom een aantal collega's en kindgerichte ngo's de rechten van kinderen loskoppelen van de structuren en zelfredzaamheid laten prevaleren boven protectie. Zo krijgen uiteindelijk niet alleen werkende kinderen vieze handen. ■■■

Kristoffel Lieten is bijzonder hoogleraar kinderarbeid. Op 25 februari 2011 geeft hij in Leiden zijn afscheidscollege.

De redactie verwelkomt brieven en ingezonden stukken. U kunt deze sturen aan redactie@folia.uva.nl. Vermeld altijd uw naam en relatie tot de UvA; anonieme bijdragen worden niet geplaatst. De redactie behoudt zich het recht voor om bijdragen in te korten.

stage

Contacten

Nina Huisman (23)

studeert media en cultuur en loopt stage bij *De Wereld Draait Door*.

'Ruim tweeënhalve jaar geleden begon ik achter de bar bij studio De Plantage, waar *DWDD* en *Pauw & Witteman* toen werden opgenomen. Dat was heel gezellig. De redactie kwam na de uitzending lekker tanken. Soms moesten we ze om vier uur de deur uit zetten. Ik stond daar al wel met het idee: oké, ik moet zorgen dat ik hier iets uithaal. Dat heeft nog vrij lang geduurd, want ik heb niet zo'n grote mond. Misschien niet zo handig voor tv-werk, maar toch. Inmiddels wordt het programma opgenomen vanuit een studio in het Westerpark. De sfeer in de bar is er anders, minder gezellig. Daarom wilde ik dat werk niet meer doen. Dus ik dacht: nu moet ik er een slaatje uit slaan. Aan iemand van de productie heb ik gevraagd of ik stage kon lopen. Zij vertelde me dat ik maar moest wachten tot de vacature op Mediastages zou staan. Maar ja, dan reageren honderden studenten en zou ik alsnog niets aan mijn contacten bij het programma hebben gehad. Gelukkig hebben ze mij alsnog gebeld met de vraag of ik stage wilde lopen. Nu doe ik dat op de beeldredactie, ik moet DLS'en. DLS staat voor Digital Library System. Ik zoek alle foto's die bij de uitzending passen. Soms kan dat gewoon via Google, maar soms moet ik met *de Volkskrant* bellen om te vragen of wij een foto van hen mogen gebruiken. Na de uitzending maak ik samen met de editor ook de podcast: een samenvatting van de uitzending in drie minuten. Tijdens de uitzending maak ik aantekeningen van wat ik in de podcast wil hebben, meestal zijn we dan met een halfuurtje klaar. Ook krijg ik alle stress en spanning van de uitzending mee, daardoor voel ik me heel betrokken. Toen ik achter de bar stond kon ik al wel een beetje meekijken, maar het is leuk om er nu echt onderdeel van uit te maken. Eerst kende ik mensen alleen maar van het barhangen, nu zie ik ze echt aan het werk. Of ik mezelf als redacteur zie, weet ik niet. Het is namelijk echt heel hard werken.' ■■■ Anouk Kemper

brief

Kijk omhoog Sammie...

In *Folia 21* schetst Sam de Nijs een desastreus beeld van de studentenpolitiek. De partijen zijn te divers, ze benaderen studenten niet inhoudelijk en in de studentenraad bepalen niet de partijen maar de individuele leden de weinig ambitieuze koers. Deze kritische maar pessimistische insteek gaat voorbij aan de oorzaak van het probleem en de positieve signalen van de afgelopen jaren. Opkomstcijfers zijn hoger dan ooit en er zijn meer (actieve) partijen dan ooit. De Nijs heeft een punt. Er zijn weinig echt inhoudelijke verschillen tussen partijen en bovenal is het niveau van campagnes laag. Dat is een probleem waar het laatste jaar veel aandacht aan is besteed door mei en de CSR. Wanneer er twee keer zo veel aanmeldingen bij partijen zouden binnenkomen, pas dan zouden partijen mensen selecteren op basis van inhoud en kunde. Pas dan zou een groep gelijkgestemde inhoudelijke discussies voeren en op basis daarvan als partij kiezers benaderen en als fractie in de studentenraad opereren. De Nijs kan zijn energie beter steken in het bereiken van studenten en in het belang van goede medezeggenschap. En wat positiever graag. *Hoog Sammie, kijk omhoog Sammie, want daar is de blauwe lucht*, aldus Shaffy. ■■■

Arjan Miedema, student Neurobiology and Cognition en oud-voorzitter van studentenpartij mei

CV Cees Vervoorn

1960 geboren in Den Haag

1976 Olympische Spelen Montreal, zwemmer (vrije slag en vlinderslag)

1978 afgestudeerd bewegingswetenschappen VU

1980 Olympische Spelen Moskou

1884 Olympische Spelen Los Angeles

1988 en 1992 olympisch zwemcoach

1992 promotie *Neuro-Endocrine Aspects of Exercise and Training*

1992-1999 werkzaam bij het Nederlands olympisch comité (NOS*NSF)

1996 en 2000 chef de mission van het Nederlands paralympisch team

1999 directeur Academie voor Lichamelijke Opvoeding, HvA

2006 domeinvoorzitter bewegen, sport & voeding, HvA

2010 lector topsport, HvA en UvA

De **Olympische Spelen in 2028** moeten georganiseerd worden door Amsterdam. Tenminste, als het aan **Eric van der Burg** en **Cees Vervoorn** ligt, respectievelijk wethouder sport en lector topsport van de HvA en UvA. Jim Jansen en Anouk Kemper

Plaats van handeling is de kamer in de Stopera van wethouder Eric van der Burg, met aan de muur talloze sportfoto's. Cees Vervoorn, lector topsport namens UvA en HvA, komt binnenlopen met een bal. 'Leuk voor de fotoshoot.' Samen met Van der Burg is hij grote voorvechter om de Olympische Spelen in 2028 naar Nederland te halen. Sinds 1976 is hij bij elke Olympische Spelen geweest, eerst als sporter, daarna als begeleider. Het is zijn 'ultieme droom' om Nederland honderd jaar na 1928 opnieuw de Spelen te laten organiseren. 'Tijdens de Spelen haal je het maximale uit jezelf,' zegt Vervoorn. 'Deelnemers hebben een enorme ambitie en durven daarvoor te gaan. Dat is prachtig, juist omdat het extreme emoties met zich meebrengt, of je nu wint of verliest. Het gaat om gedeelde eenzaamheid en gezamenlijkheid, dat is iets wat je nergens anders op die wijze kunt beleven. Zelfs niet op een WK van je eigen sport. De Olympische Spelen is achtentwintig wereldkampioenschappen te gelijk.' 'Er is maar één ding dat ik nog mythischer vind dan de Spelen,' vult Eric van der Burg aan, 'en dat is de Elfstedentocht.'

'Ook als je de Spelen niet krijgt, kun je dat dorp nog steeds bouwen'

De Spelen staan elke vier jaar gepland en de Elfstedentocht niet. Het kan dus best zijn dat je de beste schaatser ter wereld bent, maar dat je de Elfstedentocht nooit kunt schaatsen, omdat die er nou eenmaal niet is. De Spelen is een evenement waar iedereen voor het hoogste gaat; dat vind ik sowieso heel bijzonder. En natuurlijk gaat het om de beleving, de spanning en de verrassing.'

Kunt u een reden bedenken waarom we de Spelen niet moeten organiseren in 2028?

Van der Burg: 'Je neemt risico's als samenleving. Vooral financiële risico's, want het is een mega-investering die gedaan wordt. In Barcelona is het goed gegaan, maar bij andere steden wordt nog steeds afbetaald. Als het niet goed geregeld is, dan wordt het een molensteen om je nek. En die molensteen zorgt ervoor dat je óf verzuipt óf energie krijgt om positieve dingen in gang te zetten.'

Vervoorn: 'Aan een land dat de Spelen

organiseert worden harde eisen gesteld. Er moeten bijvoorbeeld 185 duizend hotelbedden in de nabije omgeving zijn en dat hebben we op dit moment niet. Daar moet je iets op bedenken. Je organiseert bijvoorbeeld de Spelen in Amsterdam, maar laat die plaatsvinden in heel Neder-

land, waardoor het gebied van die bedden veel groter wordt dan alleen Amsterdam of de Randstad.'

Het kan ook goed misgaan. Tijdens de Spelen van Atlanta in 1996 ontstond er chaos door het falende vervoerssysteem en er ontplofte zelfs een bom.

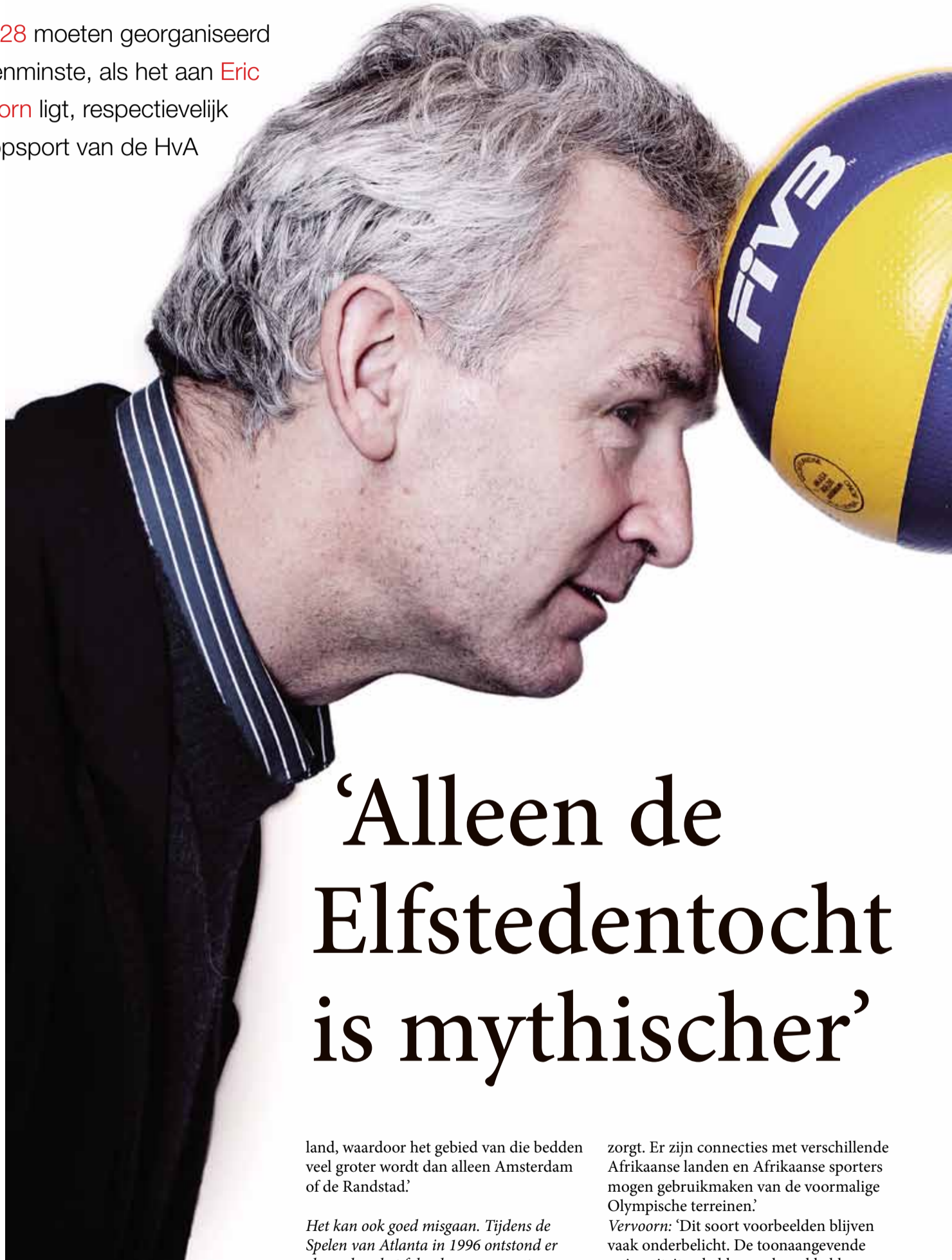
Van der Burg: 'Atlanta was echt dramatisch, een grote organisatorische puinhoop. Eén ding hebben ze wel goed gedaan, en dat is het feit dat ze ook na de Spelen zijn doorgedaan. In Atlanta heb je The Olympic Legacy, een beweging die met behulp van sport voor binding

zorgt. Er zijn connecties met verschillende Afrikaanse landen en Afrikaanse sporters mogen gebruikmaken van de voormalige Olympische terreinen.'

Vervoorn: 'Dit soort voorbeelden blijven vaak onderbelicht. De toonaangevende universiteiten hebben ook veel hebben gedaan, bijvoorbeeld qua facilitering.'

Is dat ook de reden om de UvA en HvA te betrekken bij 2028?

Vervoorn: 'Onder andere. Een simpel voorbeeld. De Spelen vinden in de zomer plaats. Studenten hebben dan van alles en nog wat te doen, maar studeren doen ze

'Alleen de Elfstedentocht is mythischer'

CV Eric van der Burg

1965 geboren in Amsterdam
1983 lid van de VVD
1984-1992 studie Nederlands en notari-
eel recht aan de VU (niet afgemaakt)
1987 deelraadslid Zuidoost
1992 portefeuillehouder Welzijn en Sport
Zuidoost

1997 directeur Osiragroep
2001 gemeenteraadslid
2004 fractievoorzitter VVD Amsterdam
2010 wethouder zorg, welzijn en sport

2028

Het idee om Nederland te kandideren voor de Spelen is geboren bij sport-
koepel NOC*NSF. De toenmalig directeur sport Marcel Sturkenboom ontwik-
kelde het plan in 2006 samen met een aantal deskundigen. Een jaar later
nam Eric Van der Burg, destijds fractievoorzitter van de VVD in Amsterdam,
het jaartal 2028 voor het eerst in de mond tijdens een begrotingsbehandeling.
'Ik opperde toen ook om de start van de Giro naar Amsterdam te halen. Wat
er voor rest is gebeurd, is geschiedenis.'

Cees Vervoorn (links) en Eric van der Burg / foto Jan van Breda

niet. De universiteitsgebouwen staan dan leeg en die worden volledig ingezet voor de Spelen. Bijvoorbeeld als slaapplek.'

Slaapplek? Is dat alles?

Vervoorn: 'Aan de UvA en HvA is heel veel knowhow over bijvoorbeeld weten-
schap, infrastructuur, maar ook concrete
sportkennis. Op weg naar het uitbrengen
van een bid moeten er allerlei procedures
worden gestart en berekeningen op papier
worden gezet, dus daar kunnen we worden
ingezet. In andere steden die een bid heb-
ben uitgebracht wordt er juist op dit gebied
samenwerkt met het hoger onderwijs. Dat
is voor beide partijen aantrekkelijk.'

Van der Burg: 'Als je het zwart-wit stelt,
dan zijn de Spelen een feestje van drie
weken dat drie miljard kost. Een erg
duur feestje dus. Maar nadenken over
het organiseren gaat over concreet iets in
je land willen veranderen; op het gebied
van vrijwilligersinfrastructuur, fysieke
infrastructuur en sportinfrastructuur. De
olympische ambitie gaat over hoe we hier
de volkshuisvestingsverhalen gaan neer-
zetten. Op het moment dat de Spelen naar
Nederland komen, heb je een olympisch
dorp nodig. Maar ook als je ze niet krijgt,
kun je dat dorp nog steeds natuurlijk ge-
woon bouwen. Dan is het voor studenten

of anderen. De Aker in
Osdorp was bijvoor-
beeld het olympische
dorp van 1992.'

*Worden studenten ook
bij de voorbereiding be-
trokken?*

Vervoorn: 'We zijn
daar zeker mee bezig,
bijvoorbeeld als vrijwil-
ligers. En ze kunnen
als stage ook dingen
doen op het gebied van
economie, marketing,
rechten, communica-
tie of bouwkunde. Er
zijn talloze projecten te
verzinzen waar zij zich
nuttig kunnen maken.'

Kunt u concreter zijn?

*De HvA en UvA steken
namelijk ook geld in dit
project, zoals een deel van uw salaris.*

Vervoorn: 'De vraag suggereert dat studen-
ten er niets aan zouden hebben, en dat is
pertinent niet waar. Wij hebben onderzoek
gedaan bij de grote onderwijsinstellingen
in de stad. Die worden bevolkt door meer
dan honderdduizend jonge mensen en de

meerderheid van hen heeft iets met sport.

In de tijd dat ze in Amsterdam zitten, doen
ze er ook iets mee omdat het belangrijk is,
verdieping geeft of op een andere manier
voordeel oplevert. Wat die studenten dan
concreet kunnen bijdragen aan de Spelen?
Kijk naar het hele veld van de sociale

media. De studenten van onze mediaop-
leidingen zijn heel ver op het gebied van
bijvoorbeeld Twitter en Facebook. Ze
denken op een totaal andere manier, veel
vrijer. Dit soort mensen willen we graag
aan ons binden om er samen iets moois
van te maken.'

Van der Burg: 'Sport zorgt ervoor dat
onze stad zich kan profileren. Daarnaast
kan sport een bijdrage leveren aan allerlei
zaken die met gezondheidszorg te maken
hebben. Als je sport, heb je minder kans
op obesitas, minder kans op hart- en
vaatziekten. Kortom, sporten is gezond.
Nog meer voorbeelden? Het draagt bij aan
integratiedoelstellingen. Je komt nog eens
iemand anders tegen dan je buurman. En
natuurlijk is het goed voor de economie
van de stad. Bij de marathon van Amster-
dam deden elfduizend mensen mee van
buiten Nederland. De meesten blijven
slapen en nemen ook nog iemand mee.'

*Wat is de weg die naar 2028 gevolgd
gaat worden?*

Van der Burg: 'Dit jaar moet de naamdra-
ger bepaald worden, met andere woorden:
of het Amsterdam of Rotterdam wordt.
Nederland besluit in 2016 of er een bid
wordt uitgebracht en in 2021 wordt
besloten waar de Spelen naartoe gaan.
Dat betekent dat we tien jaar tijd hebben
om te zorgen dat het draagvlak onder de
bevolking heel groot wordt.'

Vervoorn: 'En daar komt weer het on-
derwijs om de hoek kijken. In die tien
jaar doorlopen heel veel leerlingen en
studenten allerlei vormen van onderwijs.
Als je erin slaagt om die groep mee te
krijgen, dan heb je bijna tweehonderddui-
zend mensen die kennis hebben gemaakt
met sport en er ook wellicht actief in zijn
geweest. Dat is draagvlakverhogend.'

*Uw beider enthousiasme is enorm. Is er
geen gevaar dat u zichzelf voorbijstreeft?*

Van der Burg: 'Door ons werk en door de
organisaties waarvoor we ons inzetten
staan we midden in de samenleving zodat
we ook de kritische kant horen. De UvA
en HvA zijn complexe instellingen waar
kritische geluiden worden gegeneerd.
En ook de politiek is nou bepaald geen
applausmachine. We worden zeker bij de
les gehouden.'

En u blijft onverminderd enthousiast?

Van der Burg: 'John F. Kennedy zei: "Wij
gaan naar de maan." Ze gingen toen nog
helemaal niet naar de maan, maar als
de president van Amerika het zegt, dan
genereert dat wel iets. Je moet voor het
hoogste doel gaan. Vergelijk het met
studeren: ga voor de tien, dan haal je mis-
schien een acht.' ■■■

*Op dinsdag 1 maart organiseert de Rode
Hoed i.s.m. de Groene Amsterdammer het
debat Brood en spelen – Moet Nederland
in de top-tien van sportlanden?
Aanvang 20.00 uur zie ook
www.rodehoed.nl*

Kan jouw vagina ook

Twee UvA-studenten doen onderzoek naar 'genitale onzekerheid' bij vrouwen. Ze willen weten hoe jonge vrouwen over hun vulva denken. Waarom? Vanwege de opkomst van de schaamlipcorrectie. 'Als iets artificieels de norm wordt, is dat niet goed.' Anouk Kemper

Een paar jaar geleden leek iedereen een 'pornopoes' te willen.

Opeens was de schaamlipcorrectie een hype. Schande, zo meende documentairmaker Sunny Bergman. In haar film *Beperkt houdbaar* uit 2007 voerde zij een Amerikaans plastisch chirurg op die meende dat Bergmans schaamlippen 'definitely some work' konden gebruiken. Nederlandse feministen schreeuwden moord en brand. Vrouwen moesten zich niet gek laten maken. De binnenste schaamlippen mogen best wat uitsteken. Sterker nog, dat is juist normaal.

KIJKEN MET EEN SPIEGELTJE

Maar als het op schaamlippen aankomt, hebben de meeste meisjes eigenlijk geen vergelijkingsmateriaal. 'Ja, porno. Maar dat is altijd gefotoshopt. Of die vrouwen zijn geopereerd. Veel meisjes worden daar onzeker van,' menen Sara Hesselink en Noinin Snijders. De twee masterstudentes psychologie doen voor hun afstuderen onder begeleiding van Ellen Laan, psycholoog-seksuoloog in het AMC, onderzoek naar 'genitale onzekerheid'. In andere woorden: hoe denken jonge vrouwen over hun vulva? Uiteindelijk hopen Snijders en Hesselink te bereiken dat de onzekerheid afneemt. Daar denken ze een redelijke oplossing voor te hebben. Meiden die meedoen aan het onderzoek krijgen een PowerPointpresentatie te zien met tientallen vulva's van andere vrouwen. 'Dan merk je dat ze vaak geen benul hebben van hoe het er bij normale vrouwen uitziet,' vertelt Hesselink. 'Meisjes die op de vragenlijst aangaven best onzeker te zijn, zeggen ineens: o, dan valt het bij mij allemaal wel mee.' Ook moeten de proefpersonen met een spiegelkje naar

hun vulva kijken en hardop zeggen wat ze zien. De twee studenten zitten daar niet naast met een opschriftboekje, maar verlaten voor die gelegenheid de kamer. Ook worden de uitspraken van de meisjes niet opgenomen. *Hesselink*: 'Het is namelijk al voldoende om in neutrale termen hardop te beschrijven wat je ziet. Bijvoorbeeld, zulke grote schaamlippen, ongeveer die kleur, haar, geen haar.' Vervolgens blijkt veelal dat de proefpersonen na het bekijken van de PowerPoint en na de 'spiegelkjesop-

'Bij mij hangt alles er zó erg uit dat het met fietsen en paardrijden vaak helemaal gaat bloeden van het schuren. Ik vraag me af of het bij mij wel mogelijk is om het mooi te maken'

(anoniem, plastische-chirurgie-wijzer.nl)

dracht' zich zekerder voelen over hun eigen genitaliën. 'Als meisjes een schaamlipcorrectie willen, zouden ze dus eerst deze test kunnen doen. En dan eens zien of ze nog steeds een operatie willen,' vindt Snijders. Zij en haar studiegenoot zijn niet tegen een operatie wanneer vrouwen echt medische klachten hebben,

bijvoorbeeld last tijdens het fietsen of tijdens het vrijen. 'Maar als iets artificieels de norm wordt, is dat niet goed,' legt Hesselink uit. 'Er zou meer educatie moeten zijn op scholen, zodat meisjes weten hoe een natuurlijke vulva eruitziet.'

GEEN LESBIENNES

Hoeveel schaamlipcorrecties er jaarlijks in Nederland worden gedaan, is moeilijk te schatten. Verreweg de meeste 'labiareducties' worden uitgevoerd in privéklinieken. Omdat zij meestal niets aan verzekeringen hoeven door te geven, houden die klinieken geen cijfers bij. Het AMC deed er dit jaar slechts zeven. 'En dat is dan veel,' zegt Mujde Ozer, seksuoloog en plastisch chirurg in opleiding in het AMC. Twee jaar geleden is het academisch ziekenhuis begonnen met een onderzoek naar vrouwen die een schaamlipcorrectie willen. 'Want het onderwerp kreeg veel aandacht in de media, maar in feite weten we heel weinig van deze groep vrouwen. En we weten ook niet wat de langetermijneffecten zijn van zo'n operatie.' Het idee achter het onderzoek is vrouwen te beschermen tegen een

(eventueel) onnodige operatie. In de twee jaar dat het onderzoek loopt, heeft Ozer 56 vrouwen gezien tussen de dertien en 56 jaar. 'De gemiddelde leeftijd is 27 jaar. Het gaat eerder om hoogopgeleide dan laagop-

'Ik kijk nu al uit naar het eerste fietstochtje zonder pijn. Doe gewoon waar je echt zelf achter staat en laat je niks aanpraten, luister naar je gevoel'

(Jenny, plastische-chirurgie-wijzer.nl)

geleide vrouwen. Ze wonen vaker in het Gooi dan in de Bijlmer, bij wijze van spreken. Opvallend is dat er tot nu toe geen enkele lesbienne tussen zat.' Uiteindelijk is ongeveer de helft van deze 56 vrouwen niet geopereerd, omdat zij te jong waren of het uiteindelijk niet nodig vonden.

NUMMER 103

Grofweg zijn de vrouwen die langsko-

wel wat werk gebruiken?

men onder te verdelen in drie groepen. Zo vindt de ene groep haar schaamlippen niet mooi, de ander heeft bijvoorbeeld last met fietsen en de laatste groep vindt haar schaamlippen niet 'normaal'. 'Deze vrouwen denken dat ze afwijken van de norm, die groep is het meest verontrustend. Hen laten we plaatjes zien van andere vulva's.' Het zijn dezelfde plaatjes als studenten Hesselink en Sniijders gebruiken. 'Ja, die hebben ze van mij gekregen,' lacht Ozer. Bij het zien van de plaatjes zeggen de meeste vrouwen: 'O, het valt mee bij mij. Of ze willen er net zo een hebben als nummer 103.'

Volgens Ozer is onzekerheid over de genitaliën niets nieuws. 'In je pubertijd ben je overal onzeker over, dus waarom niet daarover?' Wel nieuw is de 'maakbaarheid' van het lichaam, zegt ze. Kleine borsten? Daar kun je wat aan doen. 'Het wordt steeds makkelijker om dingen te veranderen. Mensen krijgen zo een minder goed beeld van wat nou eigenlijk "normaal" is. Als vrouw kun je sowieso al niet goed vergelijken. Je

ziet misschien je zus, je moeder of een vriendin wel eens naakt, maar dat is het dan.' En dit is niet het enige probleem. De seksuoloog vindt dat vrouwen ook nog eens verkeerd omgaan met hun vulva. 'Hoeveel bruismid-

"t Zijn echte flappen, om het maar eens plat te zeggen. Ze puilen behoorlijk uit. Mijn man vind dat zelfs opwindend. Ik lees tegenwoordig dat vrouwen schaamlipcorrecties laten uitvoeren. En daar ben ik dan nieuwsgierig naar"

(Luckyjane, Viva.nl)

deltjes, smeermiddeltjes en geurdoekjes er wel niet op de markt zijn, je wil het niet weten. Je hebt tegenwoordig zelfs maandverband met een geurtje. Dat is helemaal niet goed voor je vagina, met zeep wassen is ook slecht. We verzor-

gen ons lichaam bijna te veel. En door strings, boxers met zo'n naad in het midden en door skinny jeans gaat het knellen. Geen wonder dat je dan last krijgt.' Met andere woorden, vaak doet een andere onderbroek al wonderen.

VAGINAVERNAUWING

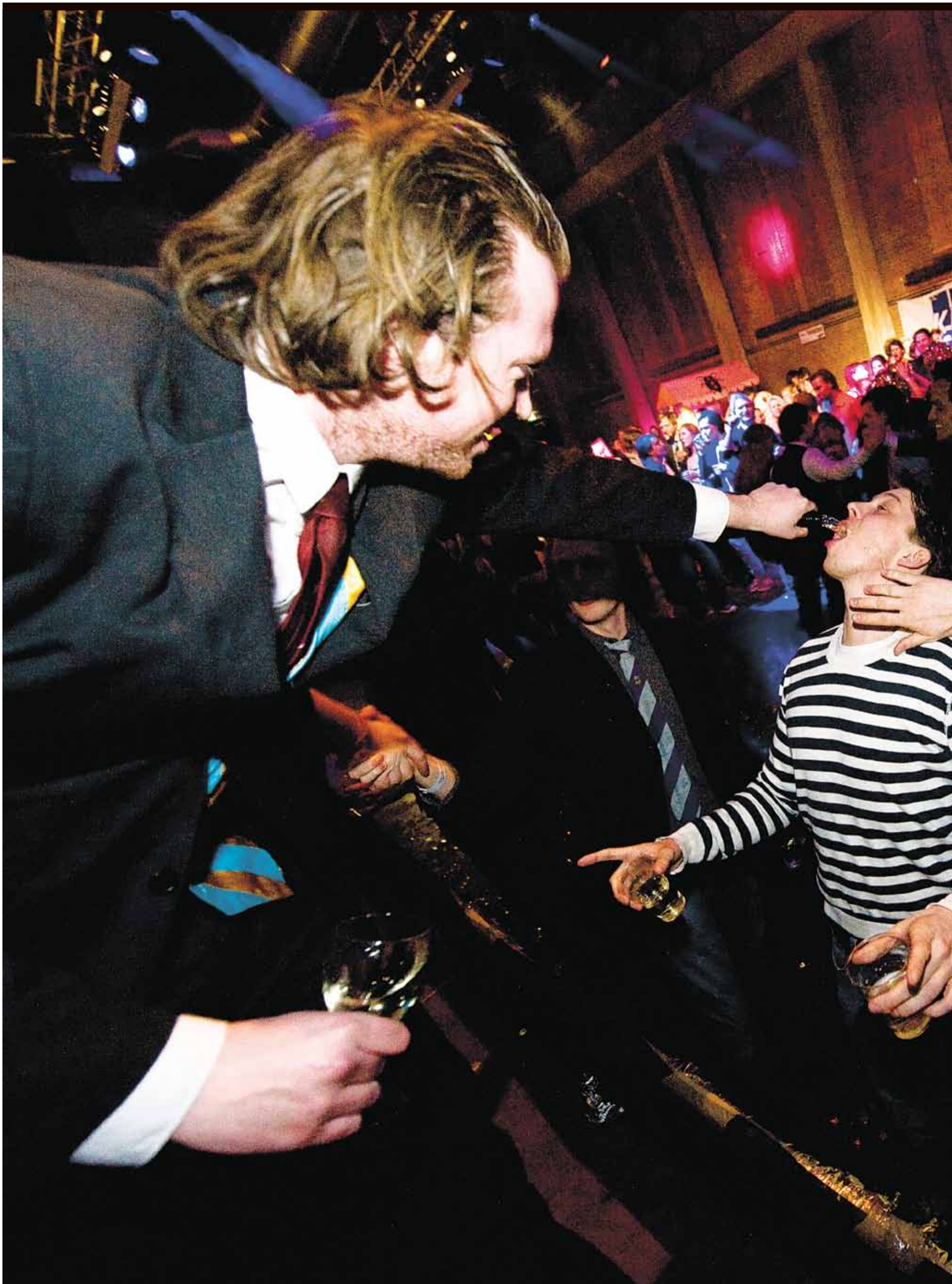
Studenten Sniijders en Hesselink merken dat 'genitale onzekerheid' sterk verbonden is met onze cultuur. 'We noemen het zelfs al de schaamstreek, zo diep zit dat schaamtegevoel in ons,' zegt Hesselink. Haar studiegenoot: 'De enigen die dat gevoel kunnen doorbreken, zij wij zelf.' Verontwaardigd vertellen ze dat in de Verenigde Staten het aantal vaginaver nauwingen, waarbij de vagina dus nauwer wordt gemaakt, tussen 2005 en 2007 is verdriedubbeld. Recentere cijfers zijn er nog niet, toch vermoeden ze een trend. 'Zo'n vernauwing doe je puur voor de man, dat is best schokkend!' Om alvast het zekere voor het onzekere te nemen, vinden de twee dat kinderen al op jonge leeftijd beter onderwijs moeten krijgen over een natuurlijk lichaamsbeeld. Hun onderzoek lijkt daar in zekere zin al aan bij te dragen. Na deelname aan het

onderzoek is het 'genitale zelfbeeld' van de meeste vrouwen omhoog gegaan. In februari hopen de twee het onderzoek volledig te hebben afgerond.

Ook seksuoloog Mujde Ozer pleit voor meer onderzoek. 'Tot op heden is het niet interdisciplinair genoeg, het levert te weinig kennis op. We weten wel welke technieken er zijn voor de operatie, maar niet wat het fysieke, psychologische en seksuele effect is. Je bent toch in zwellichamen en zenuwen aan het snijden. Richt dat geen schade aan?' Daarnaast zijn er weinig gegevens over wat nou eigenlijk 'normale schaamlippen' zijn. Hoe groot zijn ze bijvoorbeeld gemiddeld? Dat zal tevens in kaart gebracht moeten worden. Uiteindelijk verwacht Ozer dat het aantal schaamlipcorrecties zal afnemen in Nederland. 'Als je mensen goed voorlicht over de effecten, zullen de meeste waarschijnlijk zeggen: laat maar. Je moet niet in een moeilijk gebied gaan snijden als dat gewoon niet nodig is.' ■■■

Foto's zoals die in het onderzoek gebruikt worden, met links de populaire vagina '103'

Lustrum der lustra

Studentenvereniging Unitas bestaat dit jaar honderd jaar: reden om twee weken feest in te lassen. En dat gebeurde, onder het thema Utopia. Utopia, omdat 'twee weken feest, afgewisseld met de nodige dagactiviteiten het ultieme studentenleven is' aldus Erik Kraak, een van de organisatoren van de festiviteiten.

Afgelopen maandag, halverwege het lustrum, vierde de studentenvereniging haar verjaardag en dus werd in de nacht van zondag op maandag een 'oud en nieuw'-feest georganiseerd. Ongeveer driehonderd leden en oud-leden van de vereniging vierden in het Transformatorhuis in het Westerpark het 'lustrum der lustra' met acts die 'tegen het gestoorde aanzaten'.

Nadat Jesse Schuyt de zaal had opgewarmd werd er iets voor middernacht afgeteld. Op de foto is te zien hoe prorector Erik Mennenga van Unitas (links) om precies 00.00 uur een slok champagne aan Rutger Schiedon gaf. Na champagne, 'vuurwerk op het projectiescherm' en een paar zinnen van de Unitas-rector was het woord aan het drietal van de 'Grote Donnie, Vinnie en Sjakie-show'. In witte hemdjes en met veel bombarie wisten de drie de zaal aan het springen te krijgen. Van de vele uren feest (en dus weinig uren slaap) die de leden er de voorgaande dagen al op hadden zitten was weinig te merken. Voor Liselotte Kroeze, assessor extern van de senaat, voelde de avond als een oudejaarsavond en was het bovendien 'heel speciaal om het honderdjarig bestaan van de vereniging mee te maken'. Volgens Kroeze kijkt Unitas terug 'op een mooie eeuw' en mag Unitas nog zeker honderd jaar langer bestaan. 'Maar dan moeten we wel eerst op zoek naar een groter pand.' ■■ Dirk Wolthekker

DE AARDE GEEFT ONS ALLES   **GEEF DE AARDE DOOR**

Water om van te leven. De aarde geeft het. Maar ze geeft meer. Voedsel en energie bijvoorbeeld, kleding en frisse lucht. Prachtige natuur waar we van kunnen genieten. We kunnen niet zonder de aarde. Dat geldt voor ons, maar ook voor volgende generaties. Daarom zet het Wereld Natuur Fonds zich in voor een leefbare toekomst voor mens en natuur. Geef de aarde door. Samen met het Wereld Natuur Fonds. **Kijk op wvf.nl en doe mee.**

WERELD NATUUR FONDS
GEEF DE AARDE DOOR

**Gezonde mannelijke proefpersonen
(18 - 35 jaar, niet-rokend)
gezocht voor deelname studie.**

AMC afdeling CEMM voert een onderzoek uit naar de invloed van een mogelijk nieuw geneesmiddel op ontstekingsreacties als gevolg van endotoxine blootstelling.

U wordt twee opeenvolgende nachten opgenomen in AMC, en u ontvangt een financiële vergoeding.

Informatie bij drs. Anne Jan vander Meer,
A.J.vanderMeer@amc.uva.nl

**Nederland
kan verstandiger
Noord-Holland ook!
Stem 2 maart
D66**

@D66NOORDHOLLAND
WWW.D66NOORDHOLLAND.NL

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Studenten Services

WORKSHOPS & TRAININGEN MAART / APRIL

Ben je een student van de UvA of HvA dan kun je je vaardigheden met betrekking tot het maken van een goede studiekeuze, het studeren en het leren solliciteren (verder) ontwikkelen door het volgen van een workshop of training bij het Trainingscentrum Studenten Services.

STUDIEKEUZE - 1 MAART 14.00 - 16.30 UUR
Met deze training ben je in staat om zelf de opleiding te vinden die bij je past. Onder anderen door middel van een interestest en de oriëntatie op universitaire en HBO studies krijg je zicht op de factoren die een rol spelen bij het maken van een goede (studie)keuze. Op basis van je eigen actieplan ga je aan de slag.

SOLLICITATIEBRIEF & CV - 17 FEBRUARI 09.30 - 13.00 UUR
Leer hoe je je sollicitatiebrief en c.v. zo schrijft dat je wordt uitgenodigd op gesprek. Je oefent met het interpreteren van de vacaturetekst zodat je een goed beeld krijgt van wat de werkgever vraagt. Je verwoordt wat jij te bieden hebt en leert hoe je dit presenteert in brief & c.v.

STUDEREN MET DYSLEXIE - 11 APRIL 14.00 - 17.00 UUR
In deze workshop wordt er gekeken naar de manier waarop je, ondanks je dyslexie toch zo succesvol mogelijk kunt studeren. Naast het achterhalen van de knelpunten, krijg je advies en tips op het gebied van studievaardigheden, lezen en schrijven.

Meer informatie over deze bijeenkomsten en inschrijven via:
www.uva.nl/trainingscentrum

Studenten Services | Binnengasthuisstraat 9 | 1012 ZA Amsterdam | www.uva.nl/studentenservices

**KIES VOOR DE
TOEKOMST**

KIES

GROENLINKS

Het grootste carrière-evenement van Nederland met de beste werkgevers!

**DE NATIONALE
CARRIÈRE
BEURS**

11 & 12 maart Amsterdam RAI

www.carrierebeurs.nl

Stein INTERBEST metrom AD intermediair op ok in je carrière VKBANEN Technisch Weekblad Jobnet MEMORY MAGAZINE CARRIÈRE JAARBOEK

De toekomst van de muziekindustrie

Het dominante economische model van de commerciële muziekindustrie maakt het moeilijk voor andere muzikale praktijken om tot bloei te komen, betoogt cultuurtheoreticus

Bas Jansen in zijn proefschrift. Floor Boon / illustratie Bas Kocken

De muziekindustrie heeft flink te lijden onder de digitale revolutie. Het verdienmodel waarmee die industrie de afgelopen decennia bakken met geld verdiende, is helemaal onderuit gehaald. Dat model zag er zo uit: de artiest maakt muziek, de platenindustrie ontfermt zich over de zakelijke kant en de consument bewondert de geproduceerde muziek. Deze bewondering wordt zowel uitgedrukt in een financiële vergoeding aan de platenmaatschappij (die de artiest betaalt voor zijn werk) als in immateriële waardering voor het werk van de artiest.

(Pop)artiesten worden door de komst van verschillende digitale platformen steeds minder afhankelijk van de grote platenmaatschappijen. Mensen kunnen niet alleen gemakkelijk eigen muziek opnemen en produceren in digitale thuisstudio's, maar via kanalen als YouTube en MySpace ligt ook verspreiding ervan binnen handbereik. Het zet aan tot heftige discussies over copyright en auteursrecht, want wie is er nog 'eigenaar' van een liedje? Mogen anderen dat liedje gratis gebruiken zonder daar vooraf toestemming voor te vragen? Of moet ervoor betaald worden, en aan wie dan?

Cultuurtheoreticus Bas Jansen heeft onderzoek gedaan naar veranderende praktijken binnen de muziekindustrie. Dat het traditionele idee gaat veranderen, was zijn uitgangspunt. De vraag is alleen: hoe?

Jansen formuleerde drie visies die volgens hem in de race zijn om de discussie over copyright van popmuziek te beslechten. De eerste gaat ervan uit dat artiest en consument zich op dezelfde manier tot elkaar blijven verhouden, alleen de industrie gaat ertussenuit: een artiest kan zijn muziek rechtstreeks aan zijn publiek verkopen. Volgens een andere visie zal het onderscheid tussen consument en artiest verdwijnen en kan iedereen in potentie artiest zijn. De laatste visie voorziet een totaal veranderend economisch model waarbij muziek niet meer gekocht zal worden, maar gedeeld via het net.

Om vooruit te lopen op de uitkomst van die discussie, heeft Jansen in zijn promotieonderzoek drie 'muziekpraktijken' onder de loep genomen: mix-taping, het opnemen van compilatiecassettebandjes met bestaande liedjes; online remix-community ccMixer, een website waarop

geregistreerde gebruikers zelf geluidsbestanden kunnen remixen die ze online beschikbaar stellen; en dj's, die van oudsher ook bestaande muziek aan elkaar draaien of zelf produceren. Jansen: 'Deze drie praktijken focussen allemaal op het hergebruiken van muziek, precies waar het in de discussie over auteursrecht vaak over gaat. Door zowel mix-taping te bekijken – dat vooral in de jaren tachtig populair was – als dj's die een steeds grotere rol spelen in de muziekindustrie, heb ik een gedegen beeld kunnen vormen over wat er gebeurt in het brede spectrum van hergebruik.'

De onderzoeker keek vooral naar manieren van *credit-giving*, het toekennen van waardering in de vorm van waardering, geld of erkenning, binnen die drie praktijken. Jansen: 'Bij het maken van mixtapes is vooral de relatie tussen de maker en de ontvanger van belang. De waardering zit daarom vooral in termen van affectie, bijvoorbeeld omdat iemand uit liefde een bandje maakt voor zijn vriendje of vriendinnetje. Bij ccMixer worden mensen artistiek gewaardeerd om de remixen die ze maken, maar net als dj's ook om de gidsfunctie die ze hebben: ze laten andere mensen zien welke muziek goed is.'

Die verschillende manieren van waarden zijn volgens Jansen heel belangrijk voor het bestaan van verschillende vormen van muziekpraktijken. Immers, een dj zal niet lang doorgaan als hij niet af en toe een compliment krijgt of op den duur wordt betaald voor zijn werk.

Volgens Bas Jansen is de derde visie over de toekomst van de muziekindustrie de beste kandidaat om het klassieke economische model op te volgen, omdat het in tegenstelling tot de andere visies beter aansluit bij de veranderende wereld. De andere visies gaan teveel uit van de bestaande situatie. Het enige punt van kritiek is dat het idee van een *sharing economy* te weinig oog heeft voor de diversiteit aan *credit-giving* die in verschillende praktijken bestaat. Jansen: 'Daarmee wordt geen recht gedaan aan het toekennen van waardering als een belangrijk element van het bestaan van muziek in de eerste plaats en aan het bestaan van diverse praktijken in het algemeen.' ■■■

Where credit is due? Cultural practices of recorded music. Promotie 16 februari. Promotores: José van Dijk en Karin Bijsterveld

Methadon

Heroïne is een opiaat afkomstig van de papaverplant. Het wordt bereid uit morfine, ook een opiaat, en werd ontwikkeld omdat morfine te verslavend zou zijn. Heroïne zou later echter veel verslavender blijken. De werkingsduur is beperkt: een verslaafde heeft drie keer per dag nieuwe heroïne nodig om aan de lichamelijke behoefte te voldoen. Methadon is een synthetisch gepro-

duceerd opiaat. Het werd in 1947 op de Amerikaanse markt gebracht en is vooral bekend als vervanger van heroïne, omdat het ook een morfine-nabootser is en hetzelfde effect kan bewerkstelligen. Methadon is fysiek net zo verslavend als heroïne, maar heeft een langere werkingsduur en hoeft maar één keer per dag gebruikt te worden voor hetzelfde effect.

Zienderogen opknappen van heroïne

Het verstrekken van **heroïne aan verslaafden** is jarenlang politiek gevoelig geweest. Hoewel de resultaten al in 2002 veelbelovend waren, wordt het programma pas sinds 2010 aangeboden aan een specifieke groep verslaafden. Na tien jaar onderzoek promoveert **Peter Blanken** deze week op de resultaten. Floor Boon

Het was een dramatische tegenslag voor zijn onderzoek, toen het kabinet Kok in april 2002 viel over Screbrenica. Peter Blanken, onderzoeker bij een grootschalig onderzoek naar medische heroïneverstrekking aan verslaafden, herinnert zich het nog goed. 'Ergens in diezelfde week zou het kabinet onze voorstellen bespreken om verslaafden medische heroïne te verstrekken. Het kabinet viel en het onderwerp werd controversieel verklaard. Door de komst van de LPF in de Tweede Kamer duurde het uiteindelijk tot 2010 voordat onze beleidsadviezen in de praktijk werden gebracht.' Sinds heroïne op de Nederlandse markt kwam in 1972, raakten er binnen vijf jaar tienduizend mensen aan de drug verslaafd – een aantal dat opliep tot dertigduizend in 1984. Sindsdien komen er, mede dankzij goede voorlichting, nauwelijks nog verslaafden bij. Heroïneverslaafden hebben vaak een slechte gezondheid, weinig contacten buiten de drugscene en zijn geregeld betrokken bij illegale activiteiten als diefstal, kleinschalige drugshandel of prostitutie. Niet omdat heroïne verslavender is dan andere drugs, maar omdat de drug kostbaar is (25 tot 30 euro per gram) en een beperkte werkingsduur heeft, waardoor veel verslaafden meerdere keren per dag een dosis nodig hebben.

RESISTENT

Het onderzoek waar Peter Blanken aan meewerkte en waar hij op 25 februari op hoopt te promoveren, loopt sinds 1998. Nadat onderzoekers hadden geconstateerd dat er een bepaalde groep heroïneverslaafden was die resistent bleek voor allerlei typen behandelingen – van *cold-turkey* afkicken tot therapeutische zorg en het stabiliseren van de verslaving door methadon

te verstrekken, een vervangend middel voor heroïne – werd in 1996 de Centrale Commissie Behandeling Heroïneverslaafden (CCBH) opgericht. Geïnspireerd door een Zwitsers onderzoek naar de effecten van het verstrekken van heroïne aan verslaafden, besloot de toenmalige minister van Volksgezondheid Els Borst een vergelijkbaar onderzoek te beginnen naar de effectiviteit en veiligheid van het medisch voorschrijven van heroïne. Blanken solliciteerde in 1999 met succes bij de CCBH nadat hij ervaring had opgedaan in het verslavingsonderzoek als vervanging voor militaire dienst. 'We keken naar de effecten van de twaalf maanden durende behandeling van verslaafden met methadon in combinatie met heroïne. Het onderzoek was gericht op een heel specifieke groep gebruikers: mensen die langdurig verslaafd zijn aan heroïne, bij wie behandelingen met methadon niet aanslaan, die minstens 25 jaar oud zijn en tenminste vijf jaar verslaafd zijn geweest aan heroïne.'

GOEDE RESULTATEN

Drie jaar lang werd er in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Heerlen en Groningen onder medisch toezicht heroïne verstrekt aan driehonderd mensen van die speciale groep. In behandelunits konden de verslaafden drie keer per dag en zeven dagen per week een afgepaste portie heroïne krijgen, dat naar keuze gerookt (chinezen) of gespoten kon worden. Tot december 2001 gebruikten in totaal 549 verslaafden er dagelijks. *Blanken*: 'Uit die eerste resultaten bleek al dat het verstrekken van heroïne voor die specifieke groep verslaafden veel goeds doet. Mensen knapten er zichtbaar van op, verzorgden zichzelf beter en gingen minder stelen. Een deel kon zelfs weer meedraaien in de maatschappij. Het rapport dat in

2002 naar de Kamer ging, bevatte dan ook aanbevelingen om het programma uit te breiden en ook aan te bieden buiten de onderzoekssetting. Niet alleen is het goed voor verslaafden, ook levert het de maatschappij gemiddeld dertienduizend euro per verslaafde per jaar op, door onder andere afname van (kleine) criminele activiteiten als diefstal en lagere kosten voor politie, justitie en gevangenissen. Maar toen viel dus het kabinet.'

'ONZE JONGENS'

Omdat het onderzoek nogal wat controverse in zich draagt – de staat sponsort immers drugs voor verslaafden en dat wordt niet door iedereen als wenselijk ervaren – werd de lat voor een geslaagd experiment behoorlijk hoog gelegd. Het onderzoek zou pas als 'geslaagd' en 'klinisch relevant' worden aangemerkt, wanneer van de groep verslaafden die naast methadon ook heroïne kreeg, ten minste 20 procent meer baat zou hebben bij die behandeling dan patiënten die aan de standaardbehandeling met methadon deelnamen. *Blanken*: 'Dat betekent dat deelnemers aan het onderzoek tussen het begin en het eind van de twaalf maanden dat het programma duurde, ten minste 40 procent moesten zijn verbeterd op lichamelijk, geestelijk of sociaal gebied. Dan kun je denken aan goeie verzorging, een stabiel voorkomen en het omgaan met niet-verslaafde anderen.' Die verbetering mocht alleen niet ten koste gaan van een ernstige verslechtering op een van die drie andere domeinen. Ook mocht er geen toename zijn in het gebruik van andere drugs, en dan met name cocaïne. Ondanks die hoge lat werd de grens van twintig procent overschreden en vertoonde ruim de helft van de deelnemers verbeteringen op meerdere punten, tegenover zo'n kwart van de methadonpatiënten uit

het onderzoek. Opvallend was ook de reactie van buurtbewoners van de behandelunits. *Blanken*: 'Ik liep in die tijd regelmatig in Rotterdam rond. In eerste instantie waren mensen niet blij met de komst van zo'n centrum, maar na verloop van tijd, wanneer ze de verslaafden zienderogen zagen opknappen, gingen buurtbewoners spreken over "onze jongens". Ik heb zelfs meegemaakt dat een buurtbewoner de hele groep trakteerde op een wedstrijd van Feyenoord.' Wanneer de verslaafden na twaalf maanden volgens protocol twee maanden geen heroïne kregen, werden de bewoners zelfs boos, weet Blanken. 'Het gaat zo goed en dan laat je ze stikken, kregen wij dan als verwijt te horen.'

KLINISCHE SETTING

Van de deelnemers aan het onderzoek zat 56 procent na vier jaar nog steeds in het programma. 'Met hen gaat het goed,' zegt Blanken, 'ze zijn weg van de straat en hebben de rust in hun leven om ook aan andere dingen te denken dan het scoren van drugs.' Een heel klein percentage kickt af, maar het grootste deel dat stopt met de heroïnebehandeling omdat ze het 'niet meer trekken.' *Blanken*: 'Je moet bedenken dat gebruiken iets sociaals is, dat doen mensen graag samen en de meeste mensen die bij ons binnenkomen zijn al achttien jaar verslaafd. In de klinische setting waarin wij het aanbieden, is er weinig sociaals aan. Witte jassen, steriele ruimtes. En de gebruikers krijgen zo'n drie kwartier om een portie weg te roken. Sommigen kiezen er dan voor om – vaak in een betere gezondheidstoestand – terug te gaan naar de reguliere methadonbehandeling.' Hoewel het aantreden van het kabinet Balkenende I roet in het eten strooide van Blankens aanbevelingen om het onderzoek uit te breiden, mochten de plekken die open kwamen op de zes bestaande behandelunits wel worden opgevuld. In feite kon het onderzoek dus doorgaan. In 2005 werd er uiteindelijk alsnog ingestemd met de aanbevelingen en kon het aantal units eindelijk worden uitgebreid. *Blanken*: 'Dat was een belangrijke stap, want eindelijk werd er ook geld vrijgemaakt. De weg voor het verstrekken van heroïne buiten de onderzoekssetting werd

Chinezen

Van de 549 verslaafden die tussen 1999 en 2002 meededen aan het onderzoek van Peter Blanken, injecteerden 174 mensen de heroïne direct in hun bloedbaan en rookten 375 mensen de drug. Dat roken wordt ook wel chinezen genoemd: het inhaleren door een rietje of buisje van de damp van verhit heroïnepoeder vanaf aluminiumfolie. Chinezen wordt (onder andere) verkozen boven spuiten omdat er geen injectiemateriaal nodig is. De populariteit van chinezen heeft

er mede aan bijgedragen dat in de jaren tachtig in Nederland relatief weinig mensen op die manier werden geïnfecteerd met hiv. Volgens Wikipedia komt de term chinezen oorspronkelijk uit Azië, waar de methode werd gebruikt om het inhaleren van opiumdampen mee aan te duiden. Volgens Blanken is de term in Nederland afkomstig van Surinaamse dealers die de techniek in de jaren zeventig hebben afgekeken van de Chinese heroïnehandelaren in Nederland.

Drugsverslaafde chineest op de Wallen, 1999 / foto Geert van Kesteren/Hollandse Hoogte

pas echt mogelijk toen heroïne officieel werd aangemerkt als een geneesmiddel bij therapieresistente ernstige heroïneverslaving in 2006, en na het aanpassen van de Opiumwet in 2009. Dat waren de laatste stappen die noodzakelijk waren. De CCBH is per 31 december 2010 opgeheven, omdat de taak van het centrum als het ware is vervuld. Het regulier verstrekken van heroïne onder medisch toezicht kan eigenlijk nu pas beginnen.'

BELONING

Nu doet Blanken onderzoek naar cocaïnegebruik, crack of base, onder heroïneverslaafden. Veel verslaafden gebruiken base-coke, bijvoorbeeld omdat coke het dempende effect van heroïne wegneemt. Gebruikers van base-cocaïne stoppen volgens Blanken sneller met een behandeling

zoals een afkickprogramma, gedragstherapie of met medische heroïne. Het doen van onderzoek naar het stoppen met base-coke, kan daarom ook voordelen opleveren voor de heroïnebehandeling. *Blanken:* 'In dit onderzoek werken we met een beloningssysteem. We controleren de urine van verslaafden drie keer per week op cocaïnegebruik. Er zijn twee groepen. De controlegroep krijgt iedere keer dat er schone urine wordt afgeleverd een zeer kleine vergoeding in de vorm van tegoedbonnen. De andere groep krijgt voor het inleveren van urine waarin geen cocaïneporen zitten oplopende tegoedbonnen, beginnend bij 2 euro en oplopend tot maximaal 16 euro bij opeenvolgende cocaïnevrije urine. In theorie kan die beloning oplopen tot zo'n 1000 euro na 26 weken als de deelnemers al die tijd geen coke gebruiken.' De tegoedbonnen

moeten overigens wel worden uitgegeven aan iets wat bijdraagt aan het herstel van die persoon. Dat wordt vooraf vastgelegd met de behandelaar. Het onderzoek naar deze vorm van behandeling is overgenomen uit de Verenigde Staten, waar de resultaten veelbelovend zijn. Overigens leidt de slechte toegang tot de gezondheidszorg in de Verenigde Staten ertoe dat mensen sneller meedoen aan dergelijk onderzoek. Het is daar een van de weinige manieren om betaalbaar of gratis in aanmerking te komen voor een behandeling van een verslaving. Voorlopig zijn de resultaten nog in analyse en kan Blanken er weinig over zeggen. Behalve dan dat hij goede hoop heeft dat het dezelfde mooie resultaten oplevert als het heroïneonderzoek. 'Dat heeft per slot van rekening de politieke tegenstroom uiteindelijk ook overleefd.' ■■■

CV Peter Blanken

1960 geboren te Rotterdam

1987 studeert af in de psychologie aan de UvA

1987 onderzoeker bij Instituut voor Verslavingsonderzoek (IVO) in Rotterdam

1999 onderzoeker bij Centrale Commissie Behandeling Verslavingszorg (CCBH)

2002 senior onderzoeker bij Parnassia Addiction Research Center (Parc) in Den Haag. Doet onderzoek naar werking van beloningssysteem bij cocaïneverslaafden.

2011 promoveert aan de UvA op zijn onderzoek Heroin-Assisted Treatment. *From Efficacy to Effectiveness and Long-Term Outcome*. Promotor is Wim van den Brink, hoogleraar verslavingszorg.

bul

2008

Nadia Palesa Poeschmann

Leeftijd: 28 (geboren op 20 juli 1982)

Beroep: MTV-presentatrice, model en actrice

Studie: Media en cultuur

Afgestudeerd: 2008

Docent: 'Ik vond Maarten Reesink heel leuk. Een energieke man, die met veel enthousiasme en passie over televisiewetenschappen vertelt. Daarnaast neemt hij zijn studenten serieus en kun je altijd bij hem terecht met vragen.'

UvA-plek: 'De Oudemanhuispoort is een plek waar ik mijn buitenlandse vrienden mee naartoe zou nemen om even door de hal te lopen en ze het hofje te laten zien.'

Café: 'Tijdens het studeren zat ik vaak in het Crea-café en na de colleges gingen we meestal naar café Bep op de Nieuwezijds Voorburgwal.'

Afknapper: 'Naast mijn studie werkte ik veel in de media, maar daar kreeg ik op geen enkele manier studiepunten voor. Zo deed ik vrijwilligerswerk voor Emma TV, het televisiestation van het Emma Kinderziekenhuis. Die ervaring had ik graag in mijn studie willen inbrengen, maar dat kon niet.'

Intellectuele verrijking

foto Bob Bronshoff

Ze werkte als model, studeerde media en cultuur en is nu presentatrice, model en actrice: **Nadia Palesa**

Poeschmann. Julie de Graaf

'**N**a de middelbare school vond ik het lastig om meteen voor een studie te kiezen. Ik was op mijn zestiende gescout als model, maar mijn ouders vonden dat ik daar pas na mijn eindexamen iets mee mocht doen. Zodra het zover was heb ik het modellenbureau gebeld met de mededeling dat ik beschikbaar was. Zoals andere jongeren na hun eindexamen een jaar kiwi's gaan plukken in Australië, ging ik naar Parijs om modellenwerk te doen. Uiteindelijk ben ik twee jaar lang fulltime model geweest en werkte ik, behalve in Parijs, vaak in Milaan, Sydney en Kaapstad. Op een gegeven moment begon ik me eenzaam te voelen

en werd het steeds moeilijker om uit een koffer te leven. Ook kreeg ik moeite met het schoonheidsideaal waaraan ik moest voldoen. Na twee jaar continu te worden beoordeeld op mijn uiterlijk wilde ik aan mijn innerlijke en intellectuele verrijking gaan werken: ik wilde mij ergens vestigen en gaan studeren.

De keuze viel op media en cultuur, omdat ik media altijd interessant heb gevonden. Het modellenvak is daar in zekere zin ook onderdeel van, omdat het daarbij niet alleen om fotoshoots draait, maar ook om tijdschriften en televisie. Bovendien is het een brede studie met een internationaal aspect. Na mijn eerste jaar koos ik voor de richting televisie en populaire cultuur. Wederom een brede keuze, want bij die

richting kon ik me ook verdiepen in reclames of soaps. Mijn afstudeerscriptie ging over schoonheidsidealen in metamorfoseprogramma's. Een boeiend onderwerp, en ik vond het natuurlijk leuk om mijn eigen ervaringen in de modewereld op deze manier kwijt te kunnen in mijn studie. In mijn vrije tijd ontplooië ik mezelf door vrijwilligerswerk te doen bij Emma TV en door te acteren in commercials en producties van filmacademiestudenten. Toen ik mijn bachelordiploma binnen had, ben ik een paar maanden modellenwerk in Kaapstad gaan doen. Na drie jaar hard studeren wilde ik er graag even tussenuit en gelukkig kon ik terugvallen op mijn oude vak. Ondertussen hield ik wel de mogelijkheden in Nederland in de gaten. Via een casting werd ik een halfjaar presentatrice van een Veronica-programma en daarna werkte ik onder meer als redacteur en verslaggever bij de Vara. Deze baantjes boden me de kans om zowel voor als achter de schermen ervaring op te doen. Een paar maanden

geleden ben ik begonnen als presentatrice bij MTV en nu ben ik elke zaterdag te zien in het programma *MTV was here*.

Veel van de dingen die ik tijdens mijn studie leerde, kan ik in de praktijk goed gebruiken. Zo heb ik geleerd om teksten te schrijven en onderwerpen te researchen. Tijdens redactievergaderingen kan ik goed onder woorden brengen waarom ik een bepaald item wil draaien en hoe ik dat wil aanpakken. Ook presenteren kon ik tijdens mijn studie oefenen bij het keuzevak "discussiëren en beargumenteren", waarin we wekelijks een bepaald standpunt moesten presenteren aan de werkgroep. Na mijn bachelor twijfelde ik of ik nog een master wilde doen. Ik wilde het liefst meteen de praktijk in. Nu alles op werkgebied zo lekker loopt, blijf ik me daar voorlopig op concentreren. Ik kan me wel voorstellen dat ik op een gegeven moment de behoefte krijg om me nog meer te verdiepen en te specialiseren. Wie weet ga ik dan alsnog een master doen. Je bent gelukkig nooit te oud om te studeren.' ■■■

Fen is uit het beste eten

Sober versus opgedirkt

Boekenweek 2011: De Bio-Industrie
De Balie

Afgelopen week las ik het boek *The Courtier and the Heretic* van Matthew Steward. Het boek gaat over de filosofische relatie tussen Baruch Spinoza en Gottfried Wilhelm Leibniz en de wijze waarop zij aan de wieg stonden van moderne politiekfilosofische idealen als tolerantie en secularisatie.

Hartstikke interessant. Vooral omdat Steward niet alleen tekst wijdt aan het intellectuele gedachtegoed van de beide heren, maar tevens op smakelijke wijze de achtergrond en leefwijze van de filosofen beschrijft. Zo wordt Leibniz neergezet als een onooglijk minimus met een buitengewoon intellect, een hoop ijdele ambities en een enorme pruik ('een exotische, opgedirkte roofvogel'). Behaagziek rondfladderend in koninklijke regionen, wordt Leibniz beschreven als de ultieme bemiddelaar; als iemand die de boel bij elkaar wil houden en zijn persoonlijke levensstandaard zo comfortabel mogelijk houdt. Hiertegenover staat het portret van Spinoza, iemand die volgens Steward principieel, hartstochtelijk en consciëntieus naar zijn filosofie leefde. Spinoza kleepte zich sober, at sober, woonde sober en hield er een sober liefdesleven op na. Aan zijn fysiek kan dat laatste overigens niet gelezen hebben, want Steward laat niet onvermeld dat Spinoza 'volgens diverse waarnemers' een goed gevormd lichaam, een knap gezicht en een vriendelijke gelaatsuitdrukking bezat.

Het mag geen verrassing heten dat alle studenten bij de lezing van *The Courtier and the Heretic* een wat sympathieker sentiment ontwikkelde voor de immigrantenzoon Baruch dan voor de gewiekste Leibniz. Toch raar. Want wie zegt nou dat Leibniz niet ook regelmatig voor zijn moeder kookte. Of dat Spinoza geen vieze scheetjes in bed liet? Wie zegt dat Leibniz geen onvermoede spierbundels bezat? Of dat Spinoza soms een hondje schopte? Matthew Steward zegt dat in ieder geval allemaal niet. En het mag duidelijk zijn dat de biograaf zich op die manier de macht heeft toegeëigend zijn personages de kleur te geven die hij graag wenst. Je zou je in dat verband kunnen afvragen over wie het verhaal van Spinoza en Leibniz nu eigenlijk meer zegt; de gebiografeerden of de biograaf?

Dit jaar staat de Boekenweek in het teken van de (auto) biografie. Aan de vooravond van de Boekenweek organiseren Slaa en De Balie een avond over de opkomst van de biografie: de Bio-Industrie. Deze avond beoordeelt een vakjury ook de beste inzendingen van de biografiewedstrijd die Slaa organiseerde. ■ Fen Verstappen

Bio-Industrie, donderdag 10 maart vanaf 20.30 uur in De Balie, kaartjes € 7, met korting € 5.

Wie is de mol?

Tessa Neijmeijer (21)
bachelorstudent Earth Sciences

Muziek: 'Eagle-Eye Cherry, die kwam vroeger op vakantie in de auto tussen de Sesamstraatliedjes voorbij. Ik koppel een nummer als 'Long way around' aan vrijheid, Zuid-Frankrijk en een zomers gevoel waarvan ik vrolijk word.'

Tv: 'Wie is de mol? Een grotemensenspel waarbij iedereen vanaf het eerste moment begint met liegen en bedriegen. De een keihard, een ander saboteert onopvallend de boel of hij maakt vriendjes. Ik kan het zelf heel slecht en blijf steeds een schuldgevoel houden.'

Film: 'The Curious Case of Benjamin Button. Een man is qua uiterlijk oud geboren, wordt steeds jonger en eindigt als dement jongetje in een verzorgingstehuis. Het laat je nadenken over of het niet oneerlijk is dat we aftakelen. Mooi is de scène waarin de vrouw, die hij leerde kennen toen hij oud en zij een klein meisje was en met wie hij trouwt, hem als hij kind is gaat verzorgen.'

Afkapper: 'The Arctic Monkeys, de afsluiter van Lowlands 2009. Ze zijn live heel goed, maar er kwam geen spat energie van af. Je had er net zo goed poppen kunnen neerzetten. Er was geen sfeer, iedereen stond maar te staan. Dat schoven zij af op het publiek. Er ontstond onenigheid en ze kwamen niet terug voor een toegift.'

Boek: 'Kikker en het dode vogeltje van Max Velthuis. Ik kreeg het voorgelezen toen ik zes jaar was en vond het vreselijk zielig. Ik heb er erg moeite mee dat iets of iemand doodgaat. Oké, ik ben aardwetenschapper: dood is dood. Maar het is niet onrealistisch te denken dat het leven voortgaat. Die gedachten moeten toch ergens heengaan. Ik kan me niet voorstellen dat je in een zwart gat valt waaraan geen eind komt.'

Humor: 'Ronald Goedemond is hilarisch over alledaagse en persoonlijke situaties. Hij wil in de auto achteruitrijden met een arm stoer op de stoel ernaast. Hij kijkt achteruit, geeft gas en rijdt keihard vooruit. Dat is heel herkenbaar.'

Kunst: 'Het huis van Gaudi in Barcelona: Casa Mila. Een maf gebouw met veel natuurlijke vormen, scheve muren en rare koppen op het dak. Gaudi moet gedacht hebben: ik heb overal schijt aan en doe zo gek mogelijk.'

Stokje: 'Ik geef het stokje aan student Future Planet Studies Renée Theunissen. Ik ken haar van de open dag en veldwerk als een spontaan iemand die zich makkelijk met iedereen mengt.' ■ Hans van Vinkeveen

'Eet lekker'

Paso Doble
Westerstraat 86

Mijn eetgenoot neemt het recenseren bloedserieus. 'Een ober moet niet op de tafel leunen, dat vind ik irritant. Schrijf dat maar op,' zegt hij zodra de beste man onze bestelling heeft genoteerd. Het was mij niet eens opgevalen. Ik keek gefascineerd naar de hand van de ober, want die zit in een soort wit 'verbandhandschoentje'. Wat zou er gebeurd zijn?

Na op deze vrijdagavond door de stad te hebben gezworven, kiezen we uiteindelijk voor Paso Doble in de Westerstraat. Een warm tapasrestaurant. De kaart biedt voor elk wat wils. Wij delen een halve liter rode wijn (€ 11,75) en eten brood met tomaat (€ 3,75), albondigas (gehaktballletjes, € 5,75), gambas in knoflooksaus (€ 6,75), champignons in knoflooksaus (€ 4,75, we houden van knoflook), calamares (€ 6) en gevulde paprikaatjes (€ 5,75). Ik vind het allemaal goed smaken, maar mijn gezelschap heeft nog wel een puntje van kritiek. 'De calamares hebben een iets te dun paneerlaagje, dat maakt het een klein beetje smakeloos.' Nou, vooruit. Verder zitten we smakelijk te eten. Dat het meisje van de bediening 'eet lekker' zegt in plaats van 'eet smakelijk' zien we door de vingers. Ze meent het oprecht, blijkt uit haar brede glimlach.

Het is behoorlijk druk in de zaak en daar lijkt het personeel wat moeite mee te hebben. Het duurt namelijk vrij lang voordat we de dessertkaart krijgen. Bovendien vallen de nagerechten wat tegen: crema catalana, ijs met vruchten, het bekende riedeltje. We bestellen een (vrij prijzige) chocoladetaart om te delen (€ 6). Voordat we eindelijk mogen zeggen wat we willen hebben, zijn we twintig minuten verder. Er gaan nog eens twintig minuten overheen voordat we het taartje daadwerkelijk krijgen. De ober was het vergeten, maar geeft dat niet toe. Ach, er is nog wijn en meer dan genoeg gespreksstof, dus het maakt niet uit. Heerlijk taartje, maar toch een minpuntje. De slagroom is gewoon ordinaire supermarktslagroom. 'Kleine moeite om van die horecaslagroom in een tuitzak te kopen,' beweert de kritische tafelgenoot. Vind ik ook. Al had ik er nooit eerder over nagedacht.

Omdat we wel lekker zitten, bestellen we nog thee (€ 2) en koffie (€ 2,25). Dat we hier ook even op moeten wachten, weten we inmiddels. Prima, je moet je gewoon instellen op het Spaanse tempo. De bediening jaagt ons tenminste niet op, hoewel er nieuwe klanten op onze tafel staan te wachten. Best een fijne instelling, dat mañana mañana. ■ Anouk Kemper

Eten: lekker, maar niet spetterend
Ambiance: gezellig druk
Prijs: gemiddeld, de avond kostte € 54,75

Zet je in voor studentenbelangen: juist nu!

Momenteel zijn het turbulente tijden in onderwijsland. De regering is van plan fors te bezuinigen op onderwijs, de studiefinanciering voor de masterfase wordt afgeschaft en een tweede studie kost volgend jaar tussen de acht en 25 duizend euro. In de discussies rondom deze maatregelen is het ontzettend belangrijk dat het geluid van de studenten wordt gehoord. Lijkt het je wat om actief deel te nemen aan deze discussies? Denk dan eens aan een bestuursfunctie in één van de belangenorganisaties die vechten voor de belangen van studenten, zoals de LSVb, het ISO of ASVA.

De 600.000 studenten in Nederland worden vertegenwoordigd door diverse landelijke en lokale studentenvakbonden en belangenorganisaties. Bestuur-

ders van deze studentenorganisaties zetten zich keihard in om de belangen van de studenten over te brengen naar de politiek en het publieke debat. Dit is een ongelooflijk leerzame uitdaging die jij aan kunt gaan. Verschillende van deze organisaties zijn nu volop bezig met hun zoektocht voor een nieuw bestuur. Maak jij je zorgen over de voorgenomen maatregelen tegen studenten? Solliciteer dan naar een bestuursfunctie bij één van de studentenbelangenbehartigers en wie weet ben jij volgend jaar in gesprek met staatssecretaris Halbe Zijlstra over de toekomst van het Nederlandse onderwijs.

Een bestuursjaar is een aanvulling op je meer theoretische studie. De meeste bestuursfuncties zijn fulltime en zijn zodoende een uitstekende voorbereiding op je toekomst. Afhankelijk van je

functie krijg je als bestuurder inzicht in de structuur van het hoger onderwijs, ontwikkel je een goed gevoel voor politiek-bestuurlijke verhoudingen, doe je leidinggevende ervaring op, leer je om te gaan met media of regel je de financiën van een grote organisatie.

Daarnaast is een bestuursjaar natuurlijk de uitgelezen mogelijkheid om je idealen om te zetten in daden die nuttig zijn voor alle Nederlandse studenten. Zo brengt ASVA bijvoorbeeld het kamertekort in Amsterdam continue onder de aandacht, waardoor de gemeente nu eindelijk stappen onderneemt om meer studentenwoningen te realiseren. Als bestuurder bepaal jij, samen met leden, hoe ASVA scherp blijft op het gemeentelijk beleid. Of hoe je meer particulieren huiseigenaren zover krijgt een kamer te verhuren. Je denkt dus constructief mee, maar

blijft kritisch. Overigens doet ASVA nog meer dan het kameraanbod voor studenten vergroten. ASVA biedt rechtshulp, fietsen, heeft een studentenbalie, een onderzoeksbureau, ondersteunt verenigingen, organiseert de introductie van de Hogeschool van Amsterdam. Dit doet het bestuur niet alleen, maar je zoekt bondgenoten waar mogelijk. Bovendien werken bij ASVA veel studenten, om onder jouw leiding, hun medestudenten ten dienste te zijn.

Wil je meer weten over een bestuursjaar? Bezoek de websites van de verschillende organisaties of maak een afspraak met huidige bestuurders. Onderneem snel actie, want de data om je aan te melden komen snel dichterbij. Meer informatie over de ASVA studentenunie vind je op www.ASVA.nl/bestuur

De hoogleraar

Dijkgraaf & Fresco

Stufi en plufi

Meestal gaan deze stukjes over frivole zaken als plantenbakken, die slechts zijdelings raken aan het universitaire bestaan. Zo moet het ook, want de achterpagina heeft tot doel de lezer, die dan al de hele *Folia* heeft gespeld, te verpozen. Maar af en toe moet hier wat ernstigs aan de orde komen, al is het maar vanuit het perspectief van het domme-blondje-op-de-bank-met-poes. Dit keer maar gelijk het hete hangijzer, de bezuinigingen op de studie-financiering (stufi) en de universiteiten en hogescholen. Als ik dat aan buitenlanders probeer uit te leggen, is de verbazing altijd groot. Dan beland ik stevast in een debat over hoe het beter kan. Uitgangspunt: afgestudeerden hebben gemiddeld een hoger salaris – gemeten over hun hele werkzame leven – en een langere levensverwachting, dan mensen die niet hebben gestudeerd. Een eigen bijdrage is dus logisch, mits op een manier dat iedereen evenveel kans houdt

om naar de universiteit te gaan. Basis: iedere student heeft recht op een redelijke studielening (waarvan je goed kan leven, zij het wellicht zonder modieuze elektronica). De hoogte en de duur van de lening en de hoogte van de rente zijn een functie van prestatie. Dus wie hoge cijfers haalt en snel studeert hoeft weinig terug te betalen – uiteraard met de nodige coullance voor bestuursfuncties, dubbele studies en een ruime terugbetalingstermijn vanaf de eerste baan. Iedere instelling krijgt de vrijheid dit naar goeddunken te beheren en selectiecriteria toe te passen, waardoor differentiatie ontstaat. Onderwijsinstellingen worden dus ook niet per aantal afgestudeerden betaald, maar op basis van vooraf zelf vastgestelde kwaliteits- en kwantiteitscriteria. Dit is het plufi-systeem: pluriforme financiering van universiteiten en studenten. Of ben ik nu toch het dommerdje dat er niets van begrepen heeft? ■■ Louise O. Fresco

De student

Van der Meulen & Curvers

Verantwoording

Bij *Pauw & Witteman* zag ik een oud-politieagent en tegenwoordig PVV-Kamerlid verkondigen dat het een 'prima idee' is om vrouwen met hoofddoekjes uit de bus te laten halen door de politie. Hij had Engels geleerd, want hij had het eerder over *sense of urgency*. Dergelijk gevoel ontbrak bij de interviewers; wat er na het uit de bus halen met dergelijke vrouwen diende te gebeuren bleef daarom onduidelijk. De andere gasten aan tafel – onder anderen een bekende advocaat, verdediger van de verdediger van de selectieve vrijheid van meningsuiting – keken besmuikt lachend toe. Het is de beschaafde uiting van verontwaardiging in de talkshow: terwijl je tegenstander zijn punt maakt kijk je stilzwijgend toe, later in de kroeg met je vrienden zal je hem veroordelen en je hoofdschuddend afvragen hoe het zo ver heeft kunnen komen. Ondertussen ontvouwde staatssecretaris van OCW Halbe Zijlstra zijn plannen voor

de verhoging van de kwaliteit van het hoger onderwijs. Zo wordt het bijvoorbeeld voor mbo'ers en hbo'ers moeilijker om door te stromen naar respectievelijk hbo en universiteit, maar, let wel: 'Voorwaarde is wel dat studenten met de juiste vooropleiding altijd ergens kunnen doorstromen.' Altijd ergens, wat een weelde. Voor studenten die een tweede studie willen doen zal die vlieger niet opgaan, want, zo zei Zijlstra: 'Op een gegeven moment houdt de verantwoordelijkheid van de overheid op.' Die laatste uitspraak is exemplarisch. De bij de gratie van een openlijk discriminerende gedoogpartner functionerende staatssecretaris danst naar diens pijpen door onevenredig zwaar op kunst en cultuur te bezuinigen en sociale stijging te bemoeilijken. Toch heeft hij gelijk. Pas wanneer wij het bij besmuikt glimlachen laten, kunnen we zeggen dat dit beleid de verantwoordelijkheid van Halbe Zijlstra is. Tot die tijd is het nog onze zaak. ■■ Harmen van der Meulen

Peter Sloot
hoogleraar
Computational Science

Arnoud Boot
hoogleraar
ondernemingsfinanciering en
financiële markten

Joep Lange
hoogleraar inwendige
geneeskunde

overigens

Nu selectie aan de poort bij veel meer opleidingen mogelijk wordt, kunnen universiteiten eindelijk echt goede studenten selecteren.

Peter Sloot: 'Onzin. Selectie aan de poort is een momentopname, geen objectieve maatstaf om talent te selecteren. Daarnaast vind ik selectie ook een beetje elitair. Er gaat een soort arrogantie van uit dat goeie studenten er in een gesprek wel tussenuit worden gepikt, terwijl arbitraire zaken als presentatie daar een grote invloed op hebben. Bovendien is selectie vooral bedoeld om het aantal drop-outs te verminderen. Vorige week is er een Amerikaanse studie verschenen naar studieuitval, waaruit blijkt dat heel andere redenen belangrijk zijn om te stoppen met een studie. De belangrijkste oorzaak is depressie. Een andere reden is het wegvalen van financiële steun en tot slot – mijn favoriet – blijkt dat ruzie met huisgenoten een belangrijke oorzaak is dat studenten er de brui aan geven. Ik denk dat hybride vormen van selectie, met een grote

nadruk op voorlichting, veel effectiever zijn. Daarnaast heeft multidisciplinariteit de toekomst. Of studenten daartoe in staat zijn, meet je niet in een intakegesprek.'

Arnoud Boot: 'Ja, dat vind ik wel. Selectie aan de poort is uitermate goed, mits er op de juiste gronden wordt geselecteerd. Als er nu al geselecteerd wordt, gebeurt dat te veel op formalistische gronden. Of een student dat ene vakje wel gevolgd heeft als ingangseis voor een master bijvoorbeeld. Dat is idioot en niet de manier. In plaats daarvan moeten we slimme, gemotiveerde studenten aannemen. Die noodzakelijke vakken halen ze heus wel in de zomer in. Daarnaast kunnen universiteiten door selectie aan de poort eindelijk invulling geven aan de wederzijdse verantwoordelijkheid die studenten en universiteiten hebben voor goed onderwijs. Het legt

daarom vooral een grote verplichting op aan universiteiten, omdat zij nu ook aan hun deel meer invulling moeten geven. Het in grote getale bestaan van ongemotiveerde studenten – voor zover daar al sprake van is – kan geen excuus meer zijn om slecht onderwijs te geven. Deze maatregel heeft daardoor zeker evenveel gevolgen voor wat van universiteiten wordt verwacht als voor de studenten die nu worden geselecteerd.'

Joep Lange: 'Ik geloof er niets van. Sommige mensen ontwikkelen zich sneller dan anderen. De een is goedgebekt, de ander niet. Met selectie aan de poort loop je het risico dat kinderen die door een tragere ontwikkeling en het missen van bepaalde sociale vaardigheden buiten de boot vallen, terwijl ze in wezen veel meer in hun mars hebben dan de vlotte pratens. Het probleem met onze universiteiten zit

niet in studenteselectie, maar in oninspirerende omgevingen, oninspirerende docenten, massaliteit, grauweheid en armoedigheid. Dat kan alleen worden opgelost door er serieus geld tegenaan te gooien en de collegegelden fors te verhogen, met beurzen voor de uitschieters die het niet kunnen betalen en gunstige leningen voor de anderen. Zo creëer je topuniversiteiten. Daarnaast heb je citycolleges voor de middenmoters. Natuurlijk ontkom je ook dan niet aan enige selectie aan de poort, maar ik zou mensen die hun middelbare school hebben afgemaakt, ambitie hebben en er voor willen betalen in eerste instantie de kans geven aan zo'n topinstituut te gaan studeren en de schifting gedurende de rit te maken.' ■■ Floor Boon

In deze rubriek reflecteren wetenschappers op een actuele stelling.